

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretto De Rubois 20
Tel. (0432) 731180

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 210 (11.626)

Trst, četrtek, 8. septembra 1983

Zaradi pomanjkljivosti varnostnih naprav

Poklicnemu zavodu Stefan v Trstu grozi zaprtje šolskih prostorov

Občina bi morala poskrbeti za popravila, a tega še ni storila

Skoraj neverjetno! Slovenskemu poklicnemu zavodu za industrijo in obrt »Jozef Stefan« v Trstu grozi zaprtje. Vest je sporočil včeraj ravnatelj zavoda inž. Rudež na razširjeni seji zavodskega sveta, na kateri je seznanil člane in starše dijakov s pismom, ki ga je poslala pokrajina šoli konec julija. V pismu piše, da ne bo mogel poklicni zavod v novem šolskem letu razpolagati z učnimi prostori v paviljonu B kompenzatorija bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu zaradi varnostnih razlogov. Vprašanje varnosti in spoštovanja predvidenih zakonskih predpisov se je na poklicnem zavodu resno zastavilo po inspekciji, ki so jo bili opravili na šoli izvedenci ustanove za preprečevanje nesreč ENPI junija lani. Inspekcija je ugotovila, da električna napeljava ne odgovarja predpisom in je to sporočila tudi ravnateljstvu s pismom z dne 29. junija lani. Dva tedna kasneje je ravnateljstvo obvestilo o pomanjkljivosti pokrajine.

Pokrajina je v začetku letošnjega leta pisala občini o pomanjkljivosti na zavodu Stefan. Zatem je minilo šest mesecev, v katerih je ostala vsa zadeva na mrtvi točki; vse do 22. julija, ko je pokrajina pisala zavodu, da ne bo dovolila pouka v šolskem splotju.

Vodstvo šole je imelo avgusta številne sestanke tako z občinskimi kot tudi s šolskimi upravitelji. 11. avgusta so o vprašanju razpravljali na pokrajini.

1. septembra so šolo res obiskali izvedenci tehničnega urada tržaške občine, ki so ugotovili, da bodo lahko opravili predvidene izboljšave.

Kljub temu vodstvo šole doslej še ni prejelo nobenega uradnega zagotovila, da lahko začne s poukom v sedanjih prostorih. Novo šolsko leto se začne v petek, pouk prihodnji četrtek: bo v tem kratkem času kaj urejenega, ali se bo znašlo več kot 180 dijakov zavoda Stefan na cesti?

NA 4. STRANI

Med včerajšnjo sejo zavodskega sveta

Izjava Mitje Ribičiča

LJUBLJANA — Član predsedstva CK ZKJ Mitja Ribičič je v izjavi za radio Ljubljana ocenil odnose med Jugoslavijo in Italijo kot primer dobrih stikov med državama z različnimi družbenopolitičnimi ureditvama. Spregovoril je tudi o položaju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in nakazal glavne težave pri izvajanju o-simskih sporazumov. Mitja Ribičič se je dotaknil tudi vprašanja ukrepov ZIS o prehodnih mejah in se zavzel za aktivnejšo vlogo Slovenije ob tem vprašanju.

NA 2. STRANI

KVSE v znamenju ogorčenja zaradi sestrelitve jumba

MADRID — Sestrelitev južnokorejskega letala je bil osrednji predmet posegov na včerajšnjem zasедanju zunanjih ministrov držav, ki se udeležujejo madridske konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. Predsedujoči je bil včeraj jugoslovanski zunanji minister Lazar Mojsov.

Skoraj vsi govorniki, če izvzamemo predstavnike vzhodnega bloka so obsodili sestrelitev potniškega letala Južne Koreje, pa čeprav je slednje letelo nad ozemljem Sovjetske zveze. Sovjetski zunanji minister Gromiko je vprašanju posvetil le zadnji del svojega pogoja ter sicer obžaloval smrt 269 potnikov in članov posadke, vendar je poudaril, da je letalo letelo

nad ozemljem Sovjetske zveze, ki ima vso pravico, da se zaščiti pred morebitnimi kršenji zračnega prostora. Z druge strani pa je obtožil ZDA, da so se poslužile potniškega letala za vohunske namene in skratka zvrgele vso odgovornost za dogodek na ameriške vohunske službe ter na ameriški imperializem sploh.

Za njim je spregovoril tudi ameriški državni tajnik Shultz, ki je dejal, da primer južnokorejskega letala in izjave ministra Gromika zgovorno dokazujeta, kakšen pomen daje Sovjetska zveza človeškemu življenju, saj je eksplodiral s trotilom natrpan osebnim avtomobil. Podoben atentat je bil tudi v Damasku, kjer je bajje izgubilo življenje 20 oseb. Podrobnosti o atentatu niso znane.

libanonskega glavnega mesta.

Še največ mrtvih pa je bilo v atentatu na sedež »Morabituna« (neodvisnih Naserjancev sunitske muslimanske ločine), kjer je izgubilo življenje 10 oseb, več dušic pa je bilo ranjenih, saj je eksplodiral s trotilom natrpan osebnim avtomobil. Podoben atentat je bil tudi v Damasku, kjer je bajje izgubilo življenje 20 oseb. Podrobnosti o atentatu niso znane.

Medtem pa so se vsi napori za mirno rešitev libanonskega zapleta izjalovili. Ameriški odposlanec Robert McFarlane je v Damasku doživel popoln neuspeh, kljub temu, da so ZDA še okrepile svojo prisotnost v libanonskih ozemeljskih vodah.

Po človeških izgubah v kontingentu francoskih mirovni

Francoska letala bombardirala položaje družov

BEJRUT — Francoska letala so včeraj onesposobila topniško baterijo Džumblatovih družov na cesti Bejrut - Damask le dobri tri ure po silovitem bombardiranju generalštaba francoskih mirovnihi sil v Bejrutu, v katerem sta izgubila življenje francoski polkovnik in neki drugi častnik, več francoskih vojakov pa je bilo ranjenih.

Letala tipa »superetandard« so poletela s francoske letalonosilke »Eoch«, ki se skupaj z ameriško »Eisenhower« nahaja pred Bejrutom, potem ko so kot kaže ostale brez odziva grožnje francoskega obrambnega ministra Charlesa Hernuja, da bodo francoska letala uničila vse topniške položaje, s katerih obstreljujejo francoski mirovni kontingent. Pariz je tudi odločno posegel pri sirske

oblasteh v Damasku, da bi preprečil nadaljnje obstreljevanje francoskih položajev.

Nad Bejrutom pa niso včeraj letela samo francoska letala. Z ameriške letalonosilke »Eisenhower« so vzleteli tudi lovski bombniki tipa »F-14«, ki pa so se omejili le na prelet Bejruta in gorovja Suf, kjer že peti dan divjajo srditi spopadi med dešničarsko falango in Džumblatovimi družami.

Po vsem sodeč so družki skoraj dosegli svoj cilj. Pot Damask - Bejrut je v njihovih rokah, v gorovju Suf pa se jim upira le še trdnjava krščanskih maronitov Suk-el-Garb.

Granate pa niso včeraj obstreljevale samo položaje francoskega kontingenta, topovski izstrelki so rušili tako krščanske kot muslimanske četrti

SREDOZEMSKÉ IGRE

Italijanom več kolajn Tudi D. Petrič »zlat«

CASABLANCA — Včerajšnji dan sredozemskih iger je bil izjemno uspešen za italijanske barve. Italija pa je predvsem v pavanju imela absolutno premoč, saj je v petih disciplinah osvojila kar tri zlate kolajne in še vrsto srebrnih in bronastih odličij.

Zlato kolajno pa je Jugoslaviji v pavanju prislužil Darjan Petrič na 400 m prosto. Drugi je bil Italijan Del'Uomo, tretji po Borut Petrič. Italija je nato osvojila še več kolajn v drugih disciplinah, medtem ko je Jugoslavija žela levji delež odličij v rokoborbi.

Protest zapornika v tržaškem zaporu

Iz protesta proti dejstvu, da je sam še vedno pod ključem, medtem ko so njegovi pajdaši že na svobodi, je 20-letni Riccardo Listuzzi sinoči okrog 22. ure zlezal skozi rešetke svoje celice v koronejskih zaporih in se nato splazil po zlebu do strehe med ženskim in moškim krilom, kjer je običal.

Njegovo drzno dejanje je medtem opazil stražar, ki je takoj sprožil alarm in izstrelil v zrak nekaj streliv. Tako v zaporu kot na ulicah okrog njega je nastal preplah, ki pa se je kmalu umiril. Listuzzi je govoril s podkvestorjem Savastonom in nato z namestnikom državnega tožilca Coassim, ki je obljubil, da bo danes preveril njegov sodni položaj. Listuzzi je nato rešili iz nedostopnega položaja gasilci, potem ko so prežagali rešetke zgornjega okna. V zaporu bi moral ostati še do januarja leta 1987, ker je bil obsojen na štiri leta zapore zaradi vrste tatvin v stanovanjih.

Sindikrat zahteva srečanje z vlado

RIM — Na današnjem srečanju z ministrom De Michelisom in Deganom o skrbstvenih vprašanjih bodo predstavniki sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL formalno zahtevali soočenje z vlado, da bi razpravljali o globalnih posegih v gospodarski politiki. Ob tem je generalni tajnik UIL Benvenuto izjavil, da je treba končati z izpadi tega ali onega ministra, ki so za delavstvo nič drugega kot hladne prhe. Sindikat nasprotuje izrednim ukrepom in običajnim mašilom. Obstaja namreč sporazum o ceni dela, ki ga sindikat spoštuje in ki bi ga morali vsi spoštovati. Ta sporazum je navsezadnje najresnejši doprinos pri iskanju izhoda iz krize vključno s pasivo v državni bilanci.

Na današnjem srečanju bodo razpravljali o reformi pokojnin s posebnim poudarkom na omejevanje stroškov. Pred tem srečanjem pa se bodo sestali generalni tajniki treh konfederacij, ki bodo sprejeli akcijski program nadaljnjih pobud sindikalne zveze.

Ob 40-letnici 8. septembra

BOGO SAMSA

Pred štiridesetimi leti je Italija na današnji dan zamenjala fronto. Iz zavezničar fašistične Nemčije in imperialistične Japonske je skušala postaviti zavezničar »zaveznikov«. Ta proces je bil takrat zapleten in naravnost sramoten za predstavnike vojaške hierarhije in kraljevske hiše.

Mnogo je osebnih spominov na takratne dni in predvsem spominov na prvo zmago, na zmago nad italijanskim fašizmom. Naši ljudje, partizani in vsi ostali, pa se spominjajo na razkroj do takrat nadute armade, kako so se kot sneg pod močnim spomladanskim soncem topile italijanske divizije.

Sam sem preživel ta dan v Ljubljani, katero je že zasedla nemška vojska. Ni bilo treba mnogo naporov in celotno italijansko vojsko so razorožili, v bistvu se ni mnogo spremenilo. Ljubljana pa se je spraznila, saj so mladi ljudje množično odšli v partizane.

Pred kratkim sem bil po poslilih v Rimu v »Cinecittà«, kjer sem spoznal resnega strokovnjaka. Čim je izvedel, da sem Slovenec, pa še Primorec in bivši partizan po vrhu, so mi bila odprta vsa vrata. Ne slučajno, bil je eden izmed tisočerihi italijanskih vojakov, ki so jih naši ljudje preobekli v civilno obleko, napojili in nasitili in poskrbeli, da so se varno vrnili domov. To po treh letih nasilja v Sloveniji in desetletjih fašističnega terorja po Primorskem.

Vidni predstavnik Krščanske demokracije Zaccagnini pa mi je pravil, da je takrat nervozno hodil po mostu med Reko in Sušakom s partizansko prepustnico v žepu. Odločil se je: ali gre v partizane ali se vrne domov. Zmagalo je domotožje po Ravenni, sedel je na vlak in postal italijanski partizan doma. Zaccagnini je bil kot mlad zdravnik oficir med vojno v Novem mestu in je vzpostavil stike s partizani, saj je zdravil vse ljudi brez razlike, bil je že takrat antifašist. Zeo je občudoval partizansko gibanje, njegovo moč, predanost, moralno čistost in veličino.

Slovensko in jugoslovansko partizansko gibanje je s propadom fašizma doživelo nesluten vzpon. V Italiji pa se je pričel resnično demokratski val odporiškega gibanja, usmerjen ne samo proti tujemu okupatorju, temveč tudi zato da se ustvarijo v državi novi demokratičnejši odnosi. Zgodovinski procesi so zapleteni in bitka za novo, naprednejše, za dosledno demokratične odnose, ki temelje na spoštovanju sočloveka, še zdaleka niso zaključeni. V tem boju pa predstavlja današnja obletnica še zlasti za nas, za Slovence, ki živimo v Italiji, važno obletnico, svetel spomin na našo zmagovito preteklost in bogato izkušnjo za nadaljnje napore.

zaobjela tudi še en zelo aktualen vi-
dik, in sicer upokojitve. Te dni se v
Italiji veliko govori, da bi dvignili
starostno mejo upokojitve, kar je že
izzvalo cel kup polemik. Glede tega
je predstavnik ENI Gabrielli pripom-
nil, da bi pomenil ta ukrep zelo ne-
varen maneuver, če bi ga posplošili.
Spodbujal bi namreč brezposelnost
bi v vrsti podjetij zavrl obnoveni
proces, kar bi znatno vplivalo na uva-
specializirano delovno silo in na uva-
janje novih tehnologij. Skratka, ve-
čina razpravljalcev je bila mnenja,
da je treba vprašanje brezposelnosti
in upokojitve obravnavati na kraje-
ni ravni, kar predstavlja edino resi-
tev tega vprašanja.

Po tragediji južnokorejskega «jumba» nad Sahalinom

Francoski piloti ne bodo leteli v Moskvo

Moskva napada Reagana

MOSKVA — Priznanje sovjetske vlade, da so sovjetski lovci «ustavili» južnokorejski boeing 747, ki je začel v sovjetski prostor nad Kamčatko, je povzročilo med tukajšnjimi opazovalci številne komentarje. Najbolj pogosto vprašanje pri tem pa se glasi, zakaj sovjetske oblasti niso takoj priznale in pojasnile, kaj se je zgodilo nad sahalinskim otočjem, namesto da so čakale, da je dobila mednarodna kriza tako zaostrujoče dimenzije.

Sovjetski komentatorji zdaj tudi sami opozarjajo, da je mednarodni položaj več kot napet, vendar pa vzroke za zaostritev vidijo predvsem v ameriški «protisovjetski kampanji», ki naj bi jo okrog izgubljenega potniškega letala začel Ronald Reagan že neposredno po prvi novici, da južnokorejski boeing 747 ni prispel na cilj. Središča točka sovjetske verzije incidenta je zaradi tega tudi po najnovejši uradni izjavi ostala nespremenjena: južnokorejsko letalo, kakršnokoli že bilo, naj bi bilo na izvidniškem poletu, za njim pa naj bi se skrivale ameriške obveščevalne službe.

Sika dogodkov, ki so jo sovjetske oblasti vse dni dajale po koščkih (v začetku tudi zelo protislovnih), naj bi bila tako zdaj po tukajšnjem mnenju zaokrožena. Južnokorejsko letalo naj bi letelo brez vseh predpisanih navigacijskih oznak, ne odgovarjalo na sovjetske radijske pozive in opozorila, preletelo strateško zelo pomembne sovjetske baze nad Kamčatko in Sahalinom, nekajkrat oddalo šifrirana radijska sporočila, ki so značilna za obveščevalni sistem informiranja. Komanda sovjetske protiletalske zaščite, ki je menda vse te podatke podrobno analizirala, naj bi zaradi tega prišla do zaključka, da gre za izvidniški polet s posebnimi nalogami.

Sovjetski lovci so letalo tako poskušali zaustaviti, proti njemu so izstrelili svetleče (opozorilne) izstrelke, in ker jim tudi potem ni želelo slediti na sovjetsko letališče, so izpolnili ukaz protiletalske komande ter mu «prestregli» pot. Kot je rečeno v uradni izjavi, naj bi bilo to povsem v skladu s sovjetskim zakonom o državnih mejah in s sovjetskimi varnostnimi interesi, piloti sovjetskih lovcev pa menda tudi niso mogli vedeti, da gre za potniško letalo, saj naj bi letelo — kot že rečeno — brez navigacijskih

luči, v temni noči ter pri slabi vidljivosti.

Glavna obtožba, ki so jo tukaj naslovili na Washington, naj bi bila tako v tem, da so ameriške vojaške oblasti za svoje izvidniške namene izkoristile potniško letalo in zavestno izpostavile smrtni nevarnosti vse potnike. Pri tem tudi ničesar posebnega ne očitajo Korejcem, saj dopuščajo možnost, da so ameriške obveščevalne službe nekontrolirano vstavile v boeingov kompjuer podatke, ki so letalo privedli nad sovjetsko ozemlje.

Kot poudarjajo vsi sovjetski komentatorji po vrsti, naj bi v Washingtonu pripravili «veliko izvidniško operacijo», pri tem računali na to, da sovjeti ne bodo ničesar ukrenili, saj naj bi šlo za običajno potniško letalo, v primeru neuspeha pa vse skupaj spremenili v «veliko politično provokacijo proti Sovjetski zvezi». Ne da pri tem vprašali, koliko so z molčanjem in prikrivanjem dogodka k tej «protisovjetski kampanji» na Zahodu prispevale tudi same sovjetske oblasti, pravijo, da so Američani v svojih namenih tudi uspeli.

Še nikoli do sedaj ni zaradi tega sovjetski tisk tako sovražno napadal Ronalda Reagana, kot v teh dneh. Za nikogar v Moskvi sploh ni več dvoma, da so čas za južnosahalinški incident v Washingtonu posebej pripravili za ta trenutek, ko so na pomolu pomembna mednarodna srečanja in ko naj bi supersili rešili vprašanje nadaljnje tekme v oboroževanju. Po mnenju sovjetskih komentatorjev je tako vse to tudi v tesni povezavi z ženevskimi pogajanjmi o evroraketah in evropski varnosti, saj naj bi se Reagan že odločil dokončno za «mir na osnovi sil».

Kako naelektren je položaj, kažejo pri tem končno tudi besede, ki jih v Moskvi uporabljajo pri napadih na ameriškega predsednika. «Antikomunizem» je v tem «slovvarju» še najblajši izraz, potem pa se stvari stopnjujejo vse do Reaganovega «patološkega sovraštva» do Sovjetske zveze in komunistov. Pravda mu tako na primer očita, da so njegove izjave samo pokazale, kako je «omejen in nepoučen o sovjetski ureditvi in sovjetskih ljudeh... in da bi si moral, če ni več v vprašanjih mednarodnega prava, najti svetovalec, ki se na to spozna».

DANILO SLIVNIK

SEUL, NEW YORK — Medtem ko se v svetu še ni poleglo razburjenje in se val obtožb proti Sovjetski zvezi, ki je sestrelila južnokorejsko letalo, nadaljuje, je bila včeraj v glavnem mestu Južne Koreje Seulu pogrebna svečanost za 269 žrtvami, ki so umrle v «jumbu». Komemoracije, ki je trajala eno uro, se je udeležilo nad 100 tisoč oseb, nekateri so po koncu obreda uprizorili protisovjetske manifestacije. V svoji homiliji je seuliški nadškof Kim Sou Hwan povabil vernike naj «molijo za nedolžne žrtve grehov tistega sveta, ki slavi mir samo z besedami, po drugi strani pa nadaljuje oboroževalno tekmo».

Priznanje Sovjetske zveze, da so njeni lovci res sestrelili «jumbo», ni prišlo nepričakovano, saj po reakcijah v svetu sodeč. Kaže celo, da je to še bolj razburilo duhove, saj vsi menijo, da bi morala Sovjetska zveza takoj priznati svoje dejanje. Zelo umirjeno pa je nastopil general-

ni tajnik OZN Perez De Cuellar, ki je včeraj v Lizboni med drugim poudaril, da incident ne sme imeti posledic za ženevski pogajanja.

Vsi napori (predvsem Japonske in ZDA) so sedaj usmerjeni v rekonstrukcijo resničnega poteka dogodka, ki so privedli do tragedije nad Sahalinom. Samo v Beli hiši še naprej zahtevajo od Moskve opravičil in odškodnino. V Washingtonu pozivajo vse svoje zaveznike, naj bojkotirajo leto «Aeoroflota» in naj prekinijo za 60 dni vse povezave z Moskvo. V Franciji so se civilni piloti že izrekli za bojkot, ki pa so ga pripravljene prekiniti, če bodo mednarodne zveze dale dovoljšnja zagotovila za varne leto. O prekinitvi vseh letov v Moskvo bodo razpravljali danes tudi italijanski piloti in se bodo akciji najbrž pridružili. To naj bi bil obenem protest proti incidentu nad Sahalinom in zahteva, da se pravila in norme mednarodnih sporazumov spoštujejo.

Vsestranska prizadevanja za rešitev čadskega spora

TRIPOLIS — Sovražnosti, ki se nadaljujejo vzdolž 15. vzporednika v Čadu in v katerih si stojijo nasproti severne sile bivšega predsednika Weddeya s podporo libijskega orožja ter južne sile sedanjega predsednika Habreja, za katerimi stojijo ZDA in Francija, niso povzročile zastojev pri prizadevanjih za sporazumno rešitev krize. V tem tonu so vsaj uglasene izjave libijskih voditeljev v odgovor zahodnim in afriškim diplomatskim predstavnikom, ki romajo v Tripolis, da bi polkovnika Gadafija prepričali v kompromis.

Najintenzivnejša diplomatska prizadevanja za rešitev čadskega konflikta potekajo med Tripolisom in Parizom ter Addis Abebo, kjer ima sedež OAE, in Bardaiem, kjer je glavni štab Weddeyeve začasne vlade. Nenazadnje pa so za sporazum zainteresirani tudi v N'Djameni, kjer so zunanjemu ministru Muskinu izrecno zaupali vlogo posredovalca.

Tripolis vztraja pri pogajanjih, ki bi zajela tudi skrajno prolibijske sile in jim zagotovila sodelovanje v prihodnji čadski vladi, zato na njeno čelo kandidira mladega obrambnega ministra Weddeyeve začasne vlade, Acheikha, medtem ko je Gadafi po

vsem sodeč spravljen v predal svoj načrt o vzpostavitvi revolucionarne islamske federacije v Čadu.

Posebna misija OAE je te dni končala prvi krog svojega dela, med katerim je stopila v stik z vladami v Parizu, Alžiru in Tripolisu, sedaj pa jo čaka težavno posredovanje med severnimi in južnimi silami v Čadu. Nenazadnje pa je sprožila diplomatsko ofenzivo tudi Francija, ki je v tesnem stiku s Habrejevimi zunanjim ministrom Muskinom, hkrati pa si prizadeva skupaj z Libijci najti najprimernejšo osebo, ki bi lahko nadomestila na smrt sprta Weddeya na severu in Habreja na jugu dežele. Mladi, komaj 32-letni Acheikh, kot vse kaže tudi v Parizu ni naletel na resnejša nasprotovanja, medtem ko bi bil pri Habrejevih pristaših dobrodošel že zato, ker bi utegnil spodbuditi osovražene Weddeya.

ANKARA — Ameriškem vesoljcu Jamesu Irwinu je sicer uspelo priti na Luno, spodljetel pa mu je že tretji poskus, da bi pripeljal na vrh 5156 metrov visoke turške gore Ararat. Tokrat mu je prekrizal načrte snežni vihar, ki ga je presenetil pri vzponu.

Atentat na francosko ambasado

TEHERAN — Pred francosko ambasado v iranski prestolnici je včeraj prišlo do atentata. Neznanci so v vozilo z diplomatsko evidenčno tablico položili peklenjski stroj. Avtomobil je bil parkiran kakih sto metrov od glavnega vhoda v francosko veleposlaništvo in ko je eksplodiral, je povzročil precejšnjo gmožno škodo. Pri tem sta bila tudi lažje ranjena dva uradnika francoske ambasade.

V zadnjih časih so zabeležili že vrsto podobnih atentatov proti predstavnikom francoske diplomacije, lasti pa si jih armenska teroristična skupina «Orly».

V Bruslju sestanek o jeklarski industriji

BRUSELJ — Predstavniki Eurofer, to je organizacije, ki zajema največje proizvajalce jekla v Evropi, se bodo danes srečali s podpredsednikom posebne komisije EGS. Na sestanku bi morali določiti višino proizvodnje železa za zadnje trimesečje 1983.

Vladni predstavniki držav skupnosti so namreč 25. julija podpisali sklep o zmanjšanju proizvodnje na tem industrijskem področju predvsem zaradi padca povpraševanja na tržišču. Zaradi tega sklepa bosta utrpeli zlasti Italija in Nemčija, medtem ko ne bo prizadeto to industrijsko področje v Franciji in Veliki Britaniji.

Kako bo po umoru Aquina?

MANILA — V izredno napetem stanju na Filipinih, ki se je po umoru voditelja filipinske opozicije Benigna Aquina še bolj zaostrilo, se je včeraj začela uradno preiskava, s katero bodo morali ugotoviti, kdo si je atentat na Aquina zamislil.

Predstavniki opozicije in Aquinovi sorodniki so že obtožili posebno komisijo, ki bo preiskavo vodila, pristranosti, ker je ta tesno povezana s filipinskim predsednikom Marcosom. Poleg tega je opozicija izrazila svojo zaskrbljenost glede na prihodnost države. Nujne so politične volitve in sestava demokratične vlade, trdi opozicija, le tako se bodo Filipini lahko izognili državnemu udaru, do katerega bi prišlo v primeru odstopa ali smrti že ostarelega Marcosa.

Kitajska o odnosih s SZ

PEKING — Predstavniki kitajskega zunanjega ministrstva Qi Huaiyuan je ob skorajšnjem obisku sovjetskega podministra za zunanje zadeve Mihaila Kapitse na Kitajsko izjavil, da ni nobene stvarne možnosti za izboljšanje sovjetsko-kitajskih odnosov. Qi je namreč podčrtal, da ne bo plodnega dialoga med državama, vse dokler ne bodo rešena vprašanja v zvezi s Kambožjo, z Afganistanom in s prisotnostjo sovjetskih vojaških sil na kitajski severni meji.

Poudaril je pa tudi, da je treba razlikovati Kapitsovo delovni obisk od pogajanj med Sovjetsko zvezo in Kitajsko, ki bodo letos oktobra v Peking. S Kapitso se bodo namreč kitajski predstavniki razgovarjali o sodelovanju na trgovskem, znanstvenem, kulturnem in turističnem področju.

Begin jih ni razočaral. Jasnó je pokazal, da ne misli vrniti ne Cisjordanije, ne Jeruzalema ne Golan. Sinaj je «žrtvoval», za mir z Egiptom in s tem dosegel proste roke na severni meji, kamor je lahko usmeril vse izraelske energije.

In ravno tu je Begin doživel svoj življenjski neuspeh. Ob invaziji Libanona je verjetno računal, da bo enkrat za vselej zbrisal Palestince, kot vojaško silo in to mu ni uspelo. Žrtvoval je dober del simpatij, ki jih je Izrael užival na Zahodu, pripeljal je državo v strahoten gospodarski položaj (inflacija je v Izraelu 130%), sprožil je močno notranjo politično opozicijo, a kljub temu mu vsa njegova brezobzirnost ni pomagala do zloma Palestincev.

Njegov odstop lahko ima veliko pomenov: lahko je le fizično strt, zaradi šibkega zdravja; lahko je moralno strt zaradi nedvomnega neuspeha, ki ga je doslej doživel njegova politika, lahko je res tudi oboje in želi raje ostati v zgodovini, kot predsednik, ki je dosegel uspeh na egipčanski fronti, kot pa predsednik, ki je doživel neuspeh na libanonski.

Čilski demokrati danes spet na ulicah

SANTIAGO DE CHILE — V pričakovanju današnjega petega protestnega dne se napetost v Čilu stopnjuje iz ure v uro. Kako dramatičen je položaj v tej latinskoameriški državi, medtem ko se režim pripravlja na proslavljanje svojega desetletnega obstoja, dokazujejo predsinonjni incidenti v Santiagu, ko je policija napadla in brutalno razpršila študente, ki so demonstrirali po mestnem središču.

Študentje (po poročanju agencij jih je bilo nekaj sto) so se pomikali v sprevedu od državne knjižnice proti vladni palači, ko je prihrumela vojaška policija, ki je skušala razpršiti demonstrante. Mladi so najprej reagirali s kričanjem protivladnih gesel, po nekaj policijskih napadih

pa so segli po kamenju in z njim obmetavali policijske agente. Ob koncu dokaj ostrih spopadov je policija aretirala približno petdeset študentov. Brutalni nastop Pinochetove policije je še zaostril napetost v pričakovanju današnjega petega protestnega dne, ki ga je napovedala demokratska zveza, potem ko razgovor z vlado ni dal pričakovanih rezultatov. Od reakcije režima na «obnovenje» praznih loncev (ta oblika protesta je postala v Čilu že tradicionalna) bo mogoče presojati, ali Pinochet dopušča možnost dialoga z opozicijo ali pa bo skušal, kot že avgusta, ko je na santiških ulicah obležalo 28 demonstrantov, zadušiti vse širši odpor s silo.

Pomembna novost v čilskem političnem življenju in v ofenzivi zoper Pinocheta pa je tudi prvi javni nastop nekaterih komunističnih voditeljev po skoraj desetletju strogo ilegalnega dela. Komunistični voditelji so na tiskovni konferenci, ki je bila v rezidenci pokojnega čilskega pesnika Pabla Nerude, odločno zahtevali odstop generala Pinocheta, obenem pa zavrnili tudi vsako možnost dogovarjanja z vlado za rešitev krize, ki pretresa državo. V tem pogledu se politika KP Čila precej razlikuje od politike sredinske «demokratske zveze», ki je pristala na dialog z notranjim ministrom Jarpo. Razgovor z vlado se je po mnenju komunistov izkazal za sterilnega, poleg tega pa bi dogovarjanje lahko omogočilo diktaturi, da se še nekaj let ohrani na oblasti.

Pavel Stranj

Z Beginovim odstopom konec njegove politike?

atentati proti angleškimi vojakom in z ustrahovalnimi pokoli palestinskega prebivalstva.

Večina Izraelcev je še po letu 1948 zavračala Beginovo skrajno šovinistično gledanje na Palestince in v javnem mnenju je bila razširjena ocena, da je Begin pač «izraelski fašist». Ben Gurion ga je leta 1963 označil z besedami: «Ko sem po radiu prvič slišal Beginov govor, se mi je zdelo, da slišim Hitlerja».

Kako je bilo potem mogoče, da so Izraelci leta 1977 izvolili ravno njega za državnega voditelja? Ta preobrat je še težje razumljivo, če se upošteva dejstvo, da je večina izraelskih volilcev danes po rodu iz arabskih dežel, da pripadajo zato revnej-

šim slojem prebivalstva, medtem ko je bil Begin značilni predstavnik Judov evropskega porekla, ki imajo danes bolj ugoden družbeni položaj v državi.

Razlago za ta premik v izraelskem javnem mnenju moramo iskati v letu 1967, ki ni prineslo le znane zmage nad arabskimi vojskami, ampak veliko več. Izrael je do tedaj igral vlogo obkoljene žrtve, ki jo sosednji velikani stalno ogrožajo. Šestdnevna vojna je pokazala, da lahko Izrael ogroža sosedo, in vsi ki so sanjali o «Veliki Palestini», ki naj bi pokrivala vse biblijske pokrajine so dobili nov zalet. Arabska Cisjordanijska, ki se je sprva zazdelo nekaj tacega, s katerim bi Izrael zahteval priznanje ali

V žariščih napetosti

večjemu še Jeruzalem, je začela postajati judovsko kolonizacijsko ozemlje.

V tem novem vzdušju je bil Begin najbolj reprezentativna politična osebnost v Izraelu. On je že 29 let trmasto trdil, da je treba iti v to smer in zato so bili pozabljeni vsi njegovi prejšnji greehi. Huda stiska, v katero je zašla izraelska vojska ob egipčanskem napadu leta 1973, je še bolj pospešila naraščanje Beginovega ugleda.

Ko se je zazdelo, da laburisti ne bodo znali ne izvojevati odločilnih bojev z Arabci, ne rešiti izraelskega gospodarstva iz slepe ulice se je večina Izraelcev odločila za Begin. In

Poklicnemu zavodu «J. Stefan» grozi zaprtje

Spet v teku boj za učne prostore

Kje bo imelo letos pouk več kot 150 dijakov slovenskega poklicnega zavoda za industrijo in obrt Jožef Stefan, potem ko je pokrajina obvestila, da ne bodo mogli iz varnostnih razlogov uporabiti sedanega šolskega poslopja, paviljon «B» v kompenzatoriju bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu? Izredno resno vprašanje, ki veleva vse slovenski zamejski javnosti, ne samo šolskim organom, da se postavijo odločno v bran naše poklicne šole, je že spet priklicalo iz spomina na dan enega od temeljnih aspektov časovno sicer še mlade, a zato nič manj bogate «zgodovine» zavoda Stefan: njegovo dolgoletno bitko za osamosvojitve in pridobitev primernih prostorov, ki bi ustrezali takemu tipu šole.

Sedanji zavod Stefan je zakorakal v svet slovenskega šolstva v Italiji pred trinajstimi leti kot slovenska podružnica pri italijanskem zavodu Galvani. Svoje prostore (za dva oddelka) je imel na šoli Cankar pri Sv. Jakobu. Šola se je z leti razširila še z dvema oddelkoma (moniterjev RTV in kemijskih operaterjev), medtem ko je bil ukinjen tečaj za šivilje. Z razširitvijo šole so postali prostori na Cankarju pretesni: šola je dobila nov sedež v Ul. Matteotti. Vstrel z bitko za prostore se je bila še pomembnejša bitka za osamosvojitve, za avtonomijo šole, ki je bila novembra 1978 končno priznana.

Na šolo se je bilo medtem vpisalo vse več dijakov. Vodstvo zavoda je zahtevalo primernejši učni prostor, pri čemer ga je slovenska javnost odločno podprla.

Pred štirimi leti so prizadevanja obrodila zaželeni sadove: poklicnemu zavodu je bil dodeljen del paviljona «B» v kompenzatoriju bivše psihiatrične bolnišnice. Najprej je dobila šola tri učne prostore v pritličju, nato so uredili vseh pet razredov, kasneje pa še del prvega nadstropja. Predlanskim se je v

drugo polovico prvega nadstropja, v desni trakt, vseлил oddelek za geometre pri trgovskem tehničnem zavodu. Poklicni zavod si je v prostorih s časom uredil tudi laboratorije (elektronskega za oddelek RTV in kemijskega za oddelek kemijskih operaterjev), ki so za to šolo neobhodno potrebni. Mehanske delavnice na šoli sicer nimajo, uporabljajo pa delavnico zavoda Galvani v Ul. Androna Economo.

Že takoj ob vselitvi je vodstvo zavoda obvestilo občino, naj uredi vse prostore za šolske namene in naj predvsem pregleda varnostne naprave, ki so predpisane po zakonu. Po preureditvi je vodstvo šole dobilo od občinskega higienskega urada potrdilo, da so prostori primerni za šolo.

Poznejši pregled, ki so ga opravili izvedenci ustanove ENPI, je pokazal, da z električno napeljavo nekaj ni v redu in prav te pomanjkljivosti so bile povod za sedanje izredno resno stanje, ko grozi šoli zaprtje.

Pri tem naj omenimo, da se je pred nekaj leti med poukom v mehanični delavnici huje ranil eden od dijakov. Predmetni profesor in ravnatelj zavoda sta bila po nesreči poklicana na sodišče pred pretorja zaradi morebitnih odgovornosti. Pregled nadzornišva za delo je tedaj ugotovil, da so varnostne naprave v delavnici odgovarjale predpisom, zato so celotno zadevo arhivirali.

Po negativni oceni inšpekcije ENPI bi bilo nadaljevanje pouka na šoli sila nevarno vse dokler ne bi pomanjkljivosti odstranili. Po znanem požaru v turinskem kinu Statuto je mnogo ravnateljev po Italiji odstopilo, ker šolski prostori niso odgovarjali predpisom. Prav zaradi tega vodstvo poklicnega zavoda ne more sprejeti nase odgovornosti za nadaljevanje pouka v takem poslopju. Dolžnost pristojnih organov je, da čimprej opravijo delo brez nadaljnjega nepotrebne izgubljanja časa. (šč)

Napeto vzdušje ob današnjem začetku pouka

Težave za tržaške občinske vrtce

Občinski otroški vrtci tržaške občine odpirajo danes svoja vrata otrokom v znamenju pravega kaosa. Namesto sproščene, vesele, skorajda praznične vzdušja, ki bi moralo spremljati začetek pouka po poletnem premoru, so se znašli tudi letos ti vrtci v morju polemik in težav, kar bode, na žalost, v prvi vrsti občutili na lastni koži prav otroci in njihovi starši.

Težave ob samem začetku šolskega leta v zadnjem času sploh niso več novost. Prav zato pa se z vsilo zastavlja vprašanje, zakaj ne ukrepajo pristojne oblasti, v tem primeru tržaška občina, pravočasno, da bi pred začetkom pouka premostile, razrešile nastale probleme. Na podlagi večletnih negativnih izkušenj bi morale na ta način postopati.

Ob pomanjkanju takega načrtnega, sprotnega ukrepanja, se zgodi, da začne nekaj dni pred odprtjem vrtcev ali šol teči upravnim in šolskim oblastem voda v grlo. Na hodnikih, pred vrati pristojnih organov se začnejo zbirati vse večje vrste nezadovoljnih vzgojiteljic in mater z otroki v naročju, na pisalnih mizah v uradih se grmadijo svežnji papirja s številnimi prošnjami in še bolj številnimi protesti, telefoni vseprek brnijo z zahtevami po pojasnitvah za to ali ono premostitev, nenazadnje telefonira še odbornik za šolstvo, ki se

je znašel kar sam, brez spremstva, in torej brez pomoči vseh potrebnih dokumentov, na ogledu ene od tržaških šol. Reševati nastala vprašanja v tako napetem ozračju je praktično nemogoče, zato ni nič čudnega, da upravni stroj kar naenkrat klesne pod težo vseh teh težav.

V podobnem kaosu je tudi težko izluščiti poglobljene nerešene probleme, tiste, ki bi jih morali ob odprtju vrtcev najprej izpostaviti in premostiti.

Že pred začetkom pouka je avtonomni sindikat šolnikov ostro protestiral, ker je občina vztrajala pri novem urniku glede odpiranja otroških vrtcev. Pri tem gre opozoriti, da ne odpirajo vsi vrtci ob 7.30, kot predvideva nov urnik. Večina jih odpira še ob 8. uri, le v tistih vrtcih, v katerih so starši zaprosili za predčasno odprtje, so se prilagodili novemu urniku. Z vprašanjem urnika so torej tudi letos avtonomni sindikati le dvignili oblak prahu.

Prav tako je bilo z vprašanjem števila otrok v posameznih sekcijah. Po novi delovni pogodbi bi morala šteti vsaka sekcija največ po 25 otrok namesto dosedanjih 30. Občina se je prilagodila tej normi šele v ponedeljek.

Od tega zapoznelega sklepa (pri čemer pa nosijo odgovornost tudi sindikati, ki so «spregledali» nekatera srečanja z občino) je vzklila vrsta vsemogočih vprašanj. Z zmanjšanjem števila otrok v posameznih sekcijah so postali kar čez noč nekateri vrtci «preoblikovani». Take primere so za beležili na Alturi, pri Sv. Soboti, v Istrski ulici in še v nekaterih vrtcih. Starši otrok, ki niso dobili mesta v teh vrtcih, so se znašli tako pred vprašanjem: kam vpisati svoje otroke? V drugih vrtcih je seveda še dovolj prostih mest (populacija otroških vrtcev se je zaradi demografskega padca tudi letos dokaj skrčila), ti vrtci pa so še kar oddaljeni.

Pred podobnimi dilemami so tudi vzgojiteljice. Mnogo so jih bili premestili, premestitve pa so čestokrat izzvale ogorčene proteste prizadetih. Dodati je treba še, da čaka na delo v občinskih vrtcih tudi pravo morje suplentov: na prednostni lestvici, ki je razbošana na oglasni deski oddelka za šolstvo pri tržaški občini, je kar 234 imen, med katerimi je tudi 13 slovenskih vzgojiteljic. Vse kandidatke gotovo ne bodo dobile zaželenih suplenc.

V takem nerazčiščenem položaju se torej odpirajo vrata občinskih vrtcev v tržaški občini. Med temi vrtci so tudi štirje slovenski, in sicer v Ul. Conti, v Ul. Ginnastica, pri Sv. Ivanu in na Greti. Omenjene težave italijanskih vrtcev bodo le v manjši meri odsevale na slovenske, ki pa se že spet nahajajo pred čisto specifičnimi problemi. O le-teh pa enkrat prihodnjič...

● Na igrišču nabrežinskega Sokola bo v soboto in nedeljo tradicionalni septembrski praznik, ki ga prireja komisija za prosti čas podjetja ACE GA.

Spored seminarja za šolnike

Seminar za slovenske šolnike šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem, se danes nadaljuje z vrsto predavanj za vzgojiteljice ter za učitelje.

Teoretična predavanja ter praktična hospitacija v vrtcu Lucija pri Portorožu se bodo danes, 8. septembra ter jutri, 9. septembra, ponovili za drugo skupino vzgojiteljic. Predavanja, na temo «Govorna vzgoja v predšolski dobi», bodo danes na učiteljsku «A. M. Slomšek», s pričetkom ob 8.30, obisk v Luciji pa je predviden za jutri s pričetkom ob 9. uri.

Tri skupine učiteljic pa bodo danes in jutri lahko v Kulturnem domu poslušale predavanja o «Živih besedah slovenskega jezika» (Berta Golob, pedagoška svet. Zavoda za šolstvo SRS) o «Otroku - družini in šoli dandanašnji» (psih. Slavica Pogačnik - Toličič) ter o «Otroških ljudskih instrumentih in otroških plesih v osnovni šoli» (Julijan Strajnar in Mirko Ramovš sodelavca SAZU). Predavanja se bodo pričela ob 8.30.

● V parku na Pončani se danes prične tradicionalni praznik komunističnega tiska, ki se bo nadaljeval do 12. septembra. Glavna točka današnjega sporeda bo debata ob 20. uri o temi «Mladina danes in 8. september 43». Kasneje bo igral ansambel «E poi...».

Nadaljevanje seminarja za vrtnarice

Obisk v dvojezičnem vrtcu pri Luciji

Prva skupina otroških vrtnaric se je včeraj v okviru 19. seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem, udeležila hospitacije in obiska v otroškem vrtcu Lucija pri Portorožu. Srečanje je potekalo v jutranjih urah, obsegalo pa je vzorni nastop koprskih vzgojiteljic, razgovor o vzgojnem delu in z njim povezanih vprašanjih ter o gled razstave didaktičnih sredstev za razvoj govora. Pri tem naj omenimo, da so številne igre, lutke, slikanice

in sestavljenke, ki naj bi predšolskemu otroku pomagale do pravega govornega razvoja, sestavile in pripravile same vzgojiteljice tamkajšnjega vrtca.

Tako na srečanju, kot na ogledu prostorov, je udeležence tržaškega seminarja spremljala pedagogija in ravnateljica vrtca v Luciji, Vojka Štular, ki je pohvalila stike med vrtnaricami iz Trsta in s Koprškega.

«Udeleženci tržaškega seminarja za slovenske šolnike, to se pravi vrtnarice s Tržaškega,» je povedala gostiteljica, «so bili že lani na obisku v koprskem vrtcu pri Smedeli, tedaj je prišlo tudi do prve izmenjave izkušenj z našimi vzgojiteljicami. Zame je bila to prva priložnost, da sem se na štiri oči seznanila s slovenskimi kolegicami iz Trsta, čeprav sem o zamejskem šolstvu že precej brala v Primorskem dnevniku, ki temu vprašanju posveča veliko pozornost.»

Pedagoginja Vojka Štular, nam je povedala, da sta pri Luciji dva oddelka, slovenski in italijanski, poleg tega pa se v slovensko sekcijo vpiše veliko otrok iz sosednjih republik, ki slovenščine ne poznajo. Prav zato je vprašanje dvojezičnega govornega razvoja pri otroku ter dvojezičnega šolstva, tudi v vrtcu pri Luciji močno obeteno.

«Prav vzgojitelji v vrtcih ter pozneje osnovnošolski učitelji,» je poudari-

la Štularjeva, «imajo najvažnejšo vlogo pri ustvarjanju temeljev za skupno sožitje in ljubezen med otroki različnih narodnosti. Pri nas se tudi slovenski otroci v zadnjem letu vrtca učijo italijanščine in sicer v okviru igre in družabnosti. Važno je namreč, da otroka na učenje in poznavanje novega jezika predhodno pripravijo ter da ga nove govorice ne učijo pod pritiskom. Prav zato se pri nas slovenski in italijanski otroci skupaj igrajo, kosijo, skupaj pa tudi pripravljajo prireditve in se udeležujejo različnih praznovanj.»

Lucijski vrtec obiskuje tudi malček, ki je fizično prizadet in se mora pri premikanju posluževati vozička. «Ta fantek se je odlično vključil v otroško skupnost in tudi njegovi starši so srečni,» nam je ob naših vprašanjih povedala ravnateljica vrtca. «Zanj skrbi varuhinja, dvakrat na teden pa ga obišče specialni pedagog, ki poskrbi za individualno terapijo. Sama mislim, in večji del to pri nas tudi ureničujemo, da bi morali otroci z lažjimi motnjami obiskovati normalno šolo, težje prizadeti pa zanje primerne posebno šolo. To tudi zato, ker vzgojiteljice v normalnih vrtcih in osnovnih šolah največkrat nimajo dovolj strokovne priprave, da bi za fizično zaostalega ali psihično prizadetega otroka zadostno skrbale ter mu omogočile pravičen razvoj.»

Nenavaden in uspešen poskus Tarcisia Dal Masa na zemljišču pri Logu

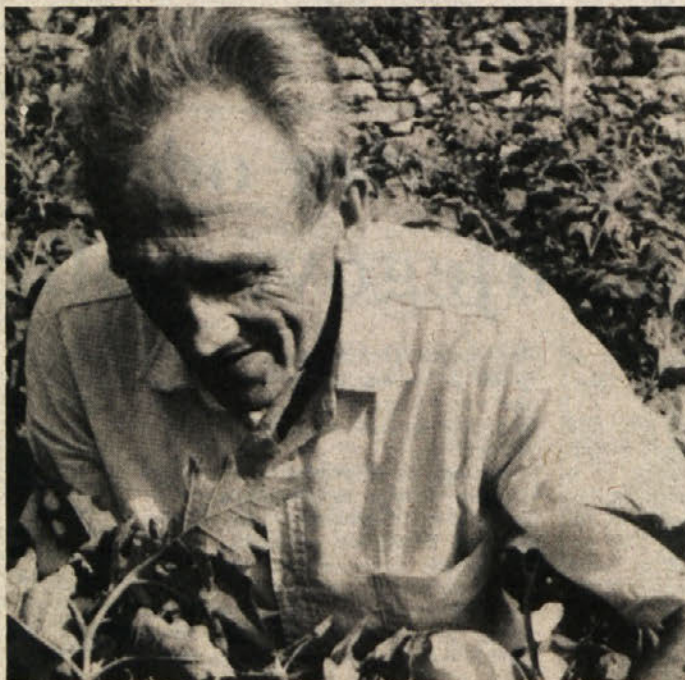
Brazilsko zelenjad presadil v breško zemljo

Vicenza, Benetke in Milan, potem Francija in Brazilija, nazadnje Trst: Tarcisio Dal Maso je dal skozi četrta sveta, na trenutke mu je življenjska pot bila prav pustolovska, saj je gazil po neprehodnih latinskoameriških pragozdovih, sedaj pa se je usidral v našem mestu. Bolj kot meščani pa ga poznajo naši ljudje iz dolinske občine: pri Logu med Domžlom in Ricmanji ima obsežno zemljišče, na katerem goji tipični sorti brazilske zelenjade, quiaho in jiló. Edini v Evropi. To je že samo po sebi dovolj nenavadno, še zanimivejše pa je, da gre za križance, ki so jih ustvarili Japonci, a Tarcisio jih je neobdilen posnemal, in to z navdušljivim uspehom: nekaj jih je razstavil že ob lanskim Kmetijskih dnevih v Boljuncu in poskrbel tako za senzacijo, ki pa na letošnji skorajšnji razstavi ne bo nič manjša.

Tarcisio Dal Maso je zanimiv človek. Rodil se je 18. februarja 1916 v Camisanu blizu Vicenze, svojih let pa gotovo ne izkaže. Izšel je iz številne kmečke družine, ni pa ostal na zemlji, ampak je po akademskem študiju na beneški univerzi začel poučevati francoščino (v Vicenzi, samih Benetkah in Milanu), pa tudi italijanščino v Franciji na Azurni obali. Leta 1947 se je odpravil v Brazilijo «zaradi italijanskega poveljnega kaosa» in tam leto dni poučeval, nato pa opravljal trgovsko-predstavniške posle do leta 1962, ko je priprotoval v Bari; zatem je prišel v Padovo, zdaj pa je že deset let na Tržaškem. Sorodnikov v Italiji nima več, vsi so v Braziliji.

Med petnajstletnim bivanjem v Južni Ameriki se je dodoobra seznanil z značilnostmi kmečkega pridelovanja in po prihodu v naše mesto je začel premlevati, kako bi brazilske zemeljske sadike presadil na naša tla. Zamisel je uresničil februarja lani in od tedaj mu semena rojevajo kot za stavo, celo bolje in nagleje kakor na brazilskih tleh.

Quiaho in jiló uspevata na kakršni koli zemlji v zmernem

podnebu, sta pa sila odporna proti burji, ki jima ne more do živga, tako globoke in široke razpredene korenine imata. In še: gnojenja sploh ni treba, le vode ne sme nikdar zmanjkati, to pa je tudi vse. Rastlini sta košati, v višino zrasteta do me-

tra in pol pa še več, tudi za oko sta lepi, tako da ju marsikdo uporabi okrasno.

Jiló je sad križanja med jajčevcem (melancano) in paradiznikom, na prvi pogled izgleda v resnici kot nekakšen paradiznik, barva se suče med rdečo in rumeno. Setev je mogoča skozi vse leto, sadov pa neverjetno veliko. Podobno velja za quiaho, ki rojeva podolgovate in pri nas trikrat večje plodove kakor v Braziliji. Ti se pojavljajo v vsem premeru grma, na steblih in vseh, gornjih, srednjih ter spodnjih vejah. Jiló kot quiaho sta zelo okusna zelenjad, vrh tega tudi zdravilna, saj je izkušana pokazala, da sta kot nalašč za zdravljenje jetrnih in ledvičnih obolenj. Njuna semena, ki jih je v vsakem plodu na stotine, pa dobro deajo tudi zagrljenim kanarčkom: če se jih dodobra nazobajo, prično kaj kmalu prepevati, da je veselje.

Sredi prisrčnega čebljanja njegovega sedemletnega sinka Elia nam je Tarcisio, čigar žena Angela Maria Novelli službuje v tovarni Telettra, povedal, da preizkuša še druge sorte brazilske zelenjave pa tudi sadja, tako na primer manao, xixe, mandioquino in mandioco. Poglavlje zase pa je maračujá: sadno rastlino smo videli, kako bohotno se je razrastla že v samih štirih dneh in zvedeli, da je to ovijalka, ki ji ni para in iz katere sadežev iztisneš dragocen sirup. Trije sadeži ga dajo za liter.

Prostorna stiska nam ne dovoljuje, da bralcem postrežemo s Tarcisiovimi recepti, kako najokusneje pripraviti s quiahom in jilójem jedila, ki so prava vaba za sladokusce. Velja naj le, da z obema lahko zaokrožimo mesne dobrote, ju pa seveda po želji zaužijamo brez mesa, vendar z raznimi začimbami. Razdovedneži naj si kar ogledajo razstavo Dal Masa ob prihodnjih Kmetijskih dnevih v Boljuncu in prišli bodo na svoj račun.

DRAGO GASPERLIN

V Trstu bodo v nedeljo ustanovili Odbor za mir

V Trstu se te dni snuje še ena pobuda za mir. V času, ko smo pričali vse večjemu zaostrovanju mednarodnih odnosov, ko se ženevska pogajanja o omejevanju jedrskih raket srednjega dometa nočejo premakniti z mrtve točke, ko obstaja resna nevarnost, da bo tudi Italija, skupaj z drugimi zahodnoevropskimi državami dopustila namestitev jedrskih raket na svojih tleh v sicilskem Comisu, je vest o ustanovitvi podobnega odbora nad vse dobrodošla. V številnih drugih italijanskih mestih smo bili že pred časom pričali podobnim pobudam; Trst, mesto na meji dveh kultur, se očitno tudi ni mogel izogniti želji po miru, ki je vseprej in v zadnjih letih v svoj voz vse več in več preprostih, miroljubnih ljudi po vsem svetu.

Pred kratkim je bil tako ustanovljen pripravljalni odbor za ustanovitev Odbora za mir, ki si je zadal nehalno nalogo, da pripravi novemu odboru rodovitna tla. Pripravljalni odbor se je pridružil Listini mednarodnega parlamenta narodov za mir, ki je v bistvu izveček sporazumne listine, ki jo je podpisalo 2.260 udeležencev svetovnega parlamenta narodov za mir v zastopstvu 137 držav. Prav tako se je pripravljalni odbor pridružil Vsestranskemu koordinacijskemu odboru za mir, ki je vključen v Svetovni svet za mir.

Pripravljalni odbor je sklical za v nedeljo srečanje, na katerem bodo tudi uradno ustanovili tržaški Odbor za mir. Srečanje bo v nedeljo, 11. septembra, ob 9.30 v dvorani ARCI v Domu pristaniških delavcev na Trgu Duca degli Abruzzi.

Manj sredstev za zdravstvo

Napovedi, da bodo zdravstvu znižali višino javnih sredstev, niso nikakršna novost; zato pa je dovolj nerazveseljena vest, da skušajo te napovedi tudi uresničiti. Deželni odbornik za zdravstvo Renzulli se je namreč v Vidmu sestel s predsedniki Krajevnih zdravstvenih enot, ki sodijo v okvir Furlanije - Julijske krajine.

Glavni namen sestanka je bil odkrit pogovor o vseh težavah, s katerimi se morajo iz dneva v dan spopadati KZE, ki so v bistvu nosilke zdravstvene reforme.

Na sestanku je Renzulli zagotovil, da bo še pred koncem leta predstavil deželni zdravstveni načrt, ki bo vseboval okvirne smernice o razvoju tega področja in tudi o delovanju posameznih KZE.

Kar zadeva sredstva pa je Renzulli dejal, da pričakuje odločitve italijanske vlade; v deželnem okviru pa je zaskrbljujoče, da so se v zadnjem času zelo zvišali režijski stroški raznih Krajevnih zdravstvenih enot.

Tudi avgusta manj prehodov

Tudi avgusta so na italijansko - jugoslovanskih mejnih prehodih zabeležili občuten padec prometa in to kljub turistični sezoni. Glede na isti mesec lani se je število prehodov zmanjšalo za 12,8 odst.: če navedemo številčne podatke, moramo zapisati, da je bilo v letošnjem avgustu vsega dva milijona 357 tisoč prehodov, kar je za 350 tisoč manj kot v istem mesecu lani. Sicer je število italijanskih državljanov, ki so šli v Jugoslavijo naraslo in to skoraj za 25 odst., preko 28 odst. pa se je zmanjšal pretok tujih državljanov.

Kar zadeva maloobsejni promet so zabeležili porast z italijanske strani (+8 odst.), medtem ko se je z jugoslovanske skrčil skoraj za polovico.

Splošna slika, ki jo dobimo iz pregleda prehodov v osmih mesecih letošnjega leta pa je naslednja: italijansko - jugoslovansko mejo je prešlo 9,3 milijona ljudi, kar je za 5,5 milijona manj kot v istem obdobju lani. To pa pomeni, da je učinek ukrepov jugoslovanske vlade zelo občuten.

Gorelo je pri Kolonji

Silovit požar je včeraj pozno popoldne zajel hrib Valerio nad Zgornjo Kolonjo. Plameni so uničili širok pas podrasti, borov gozdič in se nevarno približali tudi hišam, tako da so imeli gasilci več ur izredno napornega dela, da so prebivalstvo zaščitili pred hujšim. Poleg 30 gasilcev iz tržaške centrale in openske postaje je pozno v noč gasilo plamene tudi veliko prostovoljcev in pripadnikov gozdne službe.

Deželni odbornik Mizzau sprejel župana Švaba

Odbornik za kmetijstvo Alfeo Mizzau je sprejel včeraj v palači deželnega odbora župana občine Dolina Edvina Švaba in odbornika Borisa Mihačiča, ki ju je spremljal direktor pokrajinskega nadzornišstva za kmetijstvo dr. Paolo Pascolini.

Upravitelja sta orisala odborniku Mizzau vsebino in še nerešene probleme skorajšnje III. izvedbe kmetijskih dnevo, ki bodo v Boljuncu od 16. do 19. septembra 1983.

Razpravljali so tudi o ustanovitvi delovne skupine, ki bi morala obravnavati probleme kmetijskega sektorja v tržaški pokrajini in sestaviti nato prednostno lestvico za njihovo rešitev; ob koncu so obravnavali nekatere probleme v zvezi s kmetijstvom na ozemlju dolinske občine s posebnim poudarkom na že obstoječih pobudah v zvezi z živinorejo in z gojenjem oljk.

Film o openskem tramvaju

Danes ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah spet živahno. Domačin Viktor Sosič (na Opčinah ga dobro poznajo kot Tojo Biondo) bo predvajal svoj film o openskem tramvaju. To znano prevozno sredstvo, ki že dolgo let zvesto in varno prevažala domače in tuje potnike iz Trsta na kraško planoto, je posnel na filmski trak od začetne postaje vse do končne, na Oberdankovem trgu v Trstu, prav Viktor Sosič - Biondo in ga popestril s lastnim komentarjem. Istočasno bo v dvorani odprta zgodovinska razstava o tramvaju, ki jo je pripravil Igor Dolenc.

Rajonski sveti

Drevi ob 20. uri se na sedežu v Ul. Caprin 18 sestane rajonski svet za Sv. Jakob, ki je poklican, da izreče svoje mnenje o kakih desetih vprašanjih, o katerih mora občinska uprava izdelati sklepe.

Jutri, 9. septembra, ob 20.30, se sestane rajonski svet za področje Starega mesta in Sv. Vida. Prihodnji četrtek, 15. septembra pa bo na vrsti rajonski svet za škedenj in Čarbačo.

Pristaniščniki siti golih obljub

Rimska vlada se je obvezala, da bo pravočasno financirala predčasno upokojevitve 5.000 pristaniščnikov. Prav tako je obljubila svež priliv blagajni luške ustanove EAPT in skladu za upravljanje pristaniških delavskih družb. In vendar so obveze ostale na papirju. Enotna sindikalna zveza Filt-CGIL - Filp-CISL - Uiltrasporti meni v tej zvezi, da bi bilo vsako nadaljnje odlašanje odveč: med sindikalisti in pristaniško družbo na eni ter ustanovo EAPT in koristniki luke na drugi strani je obveljal tih sporazum o nekakšnem premirju, toda, če deželna uprava in EAPT ne bosta pritiskali na vlado dovolj učinkovito za uveljavitev zakona 230, se sindikat in delavci ne bodo spoznavali več držali in bodo napovedali boj.

Prevozništvo: sindikati kritični do vlade

Deželno tajništvo sindikata Filt-CGIL, ki združuje nameščence prevoznih služb, je v tiskovnem sporočilu ostro kritiziralo politiko pretekle pa tudi nove rimske vlade na tem ključnem gospodarskem področju. Smernice prejšnje vlade so bile konservativne, volitve so pokazale voljo po spremembi, toda vrnilo smo se na staro, je rečeno v sporočilu, ki sicer priznava, da italijanske razmere pogojuje mednarodna kriza, a pripominja, da jim v dobri meri botrujejo nesmotrni in povsem zgrešene odločitve tukajšnjih oblastvenih krogov.

CISL in UIL o načrtu IRI-Fincantieri

Afera Fincantieri, kot lahko po vsej pravici že nazivamo enostransko odločitev IRI o preustroju poldržavnega ladjedelništva brez obveznega posveta s sindikati, vse bolj buri tržaške duhove. Toliko več spričo neuradne vesti, da bo osrednji sedež nove družbe, ki bo nastala s spojitvijo štirinajstih ladjedeljskih družb, v Rimu in da pripadata Trstu le vodstvi za gradnjo trgovskih ladij in ladijskih motorjev, medtem ko naj bi vodstvi za gradnjo vojnih ladij in za ladijska popravila šli prav tako v Rim.

Sindikata CISL in UIL sta včeraj glede tega izdala ostri protestni sporočili.

Pogovor s tajnikom raziskovalnega inštituta Stranjen

Obračun tabora «Benečija 83» je zadovoljiv

V občinski dvorani v špetru Sloveniji bo jutri zvečer predstavitev raziskovalnega dela, ki so ga udeleženci letošnjega raziskovalnega tabora «Benečija 83» opravili v skoraj dvotedenskem bivanju v tem kraju. S tem se bo tabor tudi zaključil, mladi raziskovalci pa se bodo v soboto vrnili na svoje domove.

O našem obisku v špetru smo že poročali, napovedali pa smo tudi objavo nekaterih razgovorov, ki smo jih imeli tako z voditelji, oziroma mentorji tabora, kot tudi z nekaterimi od mladih raziskovalcev.

Začeli smo razgovor kar s Pavlom Stranjen, tajnikom Slovenskega raziskovalnega inštituta, ki je tudi glavni organizator vseh treh dosedanjih

raziskovalnih taborov: Zanimalo nas je, kako so se mladi znašli v Beneški Sloveniji, kako so navezovali stike z domačini, kako poteka delo itd.

«Pot do domačinov je seveda šla na začetku preko že tukaj obstoječih slovenskih organizacij v Beneški Sloveniji, ki so nam bile v glavno pomoč in oporo. Tako smo imeli že ob svojem prihodu v Benečijo postavljene dobre temelje za naše nadaljnje delo. Že drugi dan našega bivanja v špetru smo z veseljem pozdravili obisk mladih domačinov pri nas v Dijaškem domu, kjer stanujemo in živimo. Led je bil prebit, saj smo se zvečer že srečali v gostilni, nekaj skupno zapeli in se takoj dogovorili tudi za razna športna srečanja v domači telovadnici. Tudi sicer so nam prav ti mladi precej pomagali pri našem delu, predvsem kar zadeva delo naše sociološke skupine, ki je anketirala prav mladino tega področja. Prav tako smo naleteli na razumevanje in sodelovanje tudi pri občinski upravi, ki je izdala ob našem prihodu na občane razglas, da nam pomagajo pri našem delu.»

Špetar je bil center delovanja letošnjega raziskovalnega tabora. Ste

torej opravili vaše delo samo na tem področju?

«Ker je to prvi tak tabor v Beneški Sloveniji, smo se morali nujno omejiti na eno samo področje. In ker je v špetru ta Dijaški dom, ki nas je vljudno sprejel, smo izbrali za naše delo prav ta kraj, oziroma to področje.»

Mladi so, kot smo to sami videli in tudi že zapisali, z bivanjem in tudi s samim delom v Beneški Sloveniji zadovoljni. Torej bo tudi prikaz njihovega dela dober, zadovoljiv?

«Glavni poudarek prikaza našega tokratnega dela bo prav gotovo na tem, kako naši mladi pristopajo, vsak v svoji skupini, vsak na svojem področju, z različnih aspektov, k odkrivanju celotne problematike tega področja. Tu ne gre torej samo za anketiranje, za risanje zemljevidov, za zbiranje podatkov. Tu gre za to, da znajo naši mladi iz svojega dela potegniti tudi zaključke in pravilno predstaviti rezultate in ugotovitve, do katerih so pri svojem delu prišli.»

Jutrišnja predstavitev bo tako zelo pomembna in važna za uspeh tabora, zato se nanjo vsi vestno pripravljajo. Želimo jim pri tem kar največ uspeha. N. L.

Po trditvah Eligia Paolija

Je Calvijev kovček v Celovcu?

V aferi o Calvijevem begu iz Italije, v katerega so vpleteni tudi trije Tržačani, se odkrivajo nove skrivnosti, za katere pa je zelo težko vedeti, koliko resnice je v njih. Zadnja novost v tem smislu je informacija, ki naj bi jo dal tržaškemu preiskovalcem «plavalasec» Eligio Paoli, češ da je Calvijev kovček, v katerem so so bili shranjeni dragoceni dokumenti, v neki banki v Celovcu.

Eligio Paoli, tržaški trgovec z avtomobili, ki je še vedno v aretaciji na domu, ker je osumljen, da je skupno s tihotapcem Vittorjem in Marsichem sodeloval pri Calvijevem begu skozi Trst, trdi da mu je informacijo dal prav Vittor, ki je Calvijja pospremil v Celovec, kjer sta se ustavila nekaj dni kot gosta sester Kleinsing. O Flaviju Carboneju, Calvijevi desni roki, ki je prvi obtožil Paolija sodelovanja pri begu, pa Paoli meni, da se je vse izmislil, zato da bi spravil preiskovalce na zgrešeno sled. Tako ali drugače, dejstvo je, da se vse osebe, ki so spleteno v zadevo Calvi, skušajo rešiti pred odgovornostmi, tako da drug drugega spravljajo v kašo, kovčka, v katerem je Calvi baje imel zgo-

če podatke o kriminalni loži P2, pa sodniki ne morejo dobiti v roke.

Tržaški preiskovalni sodnik Colarieti je včeraj zjutraj zaslial tako Vittorja kot Marsicha. V križnem zaslišanju ju je zadržal več kot dve uri. Kot znano, sta med drugim obtožena goljufije na račun «plavalasce», od katerega sta iztržila 30 milijonov lir, v zameno pa mu posredovala lažne informacije v zvezi s Calvijevim kovčkom. Kaže, da sta goljufijo priznala, večji del odgovornosti pa oba zanikata, kot zanikata tudi dejstvo, da bi poznala kraj, kjer hranijo kovček. Colarieti misli vsekakor kmalu zaključiti s formalno preiskavo te goljufije in uvesti sodni postopek proti obema.

● Danes popoldne bo na Trgu Unit manifestacija Revolucionarne komunistične lige, ki sodeluje v vsestranskem koordinacijskem odboru za mir. Od 16. do 22. ure bodo pristaši gibanja pobirali posebne glasovnice za referendum proti oboroževalni tekmi.

† Nepričakovano nas je zapustila naša draga teta

Emilija Stoper

Pogreb bo jutri, 9. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoči sestra, svakinje, nečaki sestrične in drugo sorodstvo.

Trst, 8. septembra 1983

Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Dušan Ota

Pogreb bo danes, 9. t.m., ob 13. uri iz glavne bolnišnice v Dolino.

Žalostno vest sporočajo: žena Angela, otroci, sestra in brat z družinami

Krogelje, 9. septembra 1983

Uslužbenci občine Dolina izrekajo iskreno sožalje svojemu delovnemu tovarišu Marinu Oti ob nenadni izgubi dragega očeta.

8. 9. 1981

8. 9. 1983

Ob drugi obletnici smrti

Vide Pečenik roj. Kuret

se je z ljubeznijo spominjajo

mož Angel, sin Marino in hči Pierina z družinami ter drugo sorodstvo.

Boljunc, 8. septembra 1983

8. 9. 1971

8. 9. 1983

Ob žalostni obletnici

Saško Daneu

se te spominjajo vsi tvoji

Trst, 8. septembra 1983

Drugi natečaj «Foto Trst 80»

Po lanskim izredno uspešni in obetavni izkušnji je slovenski fotoamaterski krožek «Foto Trst 80» razpisal tudi letos fotografski natečaj. Z barvnimi diapozitivi na prosto temo ali barvnimi fotografijami na temo «... z ljubeznijo ...» se drugega natečaja lahko udeležijo vsi fotoamaterji iz Furlanije-Juljske krajine.

Kot rečeno, je lanski natečaj pokazal, da vlada za tovrstno dejavnost veliko zanimanje. Lanskega, prvega natečaja se je namreč udeležilo okrog osemdeset fotoamaterjev iz raznih krajev dežele in obeh narodnosti. Prireditelji si nadejajo, da bo udeležba tudi tokrat na višini.

Vsak udeleženec lahko sodeluje z največ petimi diapozitivi in petimi barvnimi fotografijami. Fotografije z osebnimi podatki (ime, priimek, naslov in naslov dela) morajo biti označene z rdečo točko na spodnjem levem kotu v smeri pravega gledanja, nastavljene v okvirih 5x5. Daljša stranica barvnih fotografij mora biti od 20 do 40 cm dolga. Na hrbtini strani pa morajo biti navedeni osebni podatki avtorja.

Dela je treba oddati od 7. do 18. novembra letos na sedežu krožka v Ul. sv. Franciška 20/II (34133 Trst).

«Vesela pomlad» gost Pueri Cantores

Mednarodni kongres «Pueri Cantores», se bo letos odvijal v Trstu, na mestnih trgih in v cerkvah pa bodo ljubitelji zborovskega petja lahko, od danes do nedelje, prisluhnili številnim otroškim zborom. Otvoritev s svečanost te pomembne manifestacije bo danes ob 18. uri na Vejni, ob 21. uri pa bo na Trgu Unità folkloristični koncert. Za jutri je na sporedu koncert v cerkvi S. Maria Maggiore, v petek pa se bodo mladi pevci udeležili svečanosti v Redipuglii. Manifestacija «Pueri Cantores» se bo zaključila v nedeljo v katedrali sv. Justa. Poudarimo naj, da bodo pred tržaškim občinstvom nastopali otroški in mladinski zbori iz različnih krajev Italije, častni gost prireditve pa bo openski slovenski otroški zbor «Vesela pomlad».

Šolske vesti

Šola Glasbene matice obvešča, da je vpisovanje novih gojencev za šolsko leto 1983 - 84 odprto za Trst in podružnice še jutri, 9. septembra, od 9. do 12. ure na šoli Glasbene matice, Ul. R. Manna 29.

Razna obvestila

SKD Igo Gruden obvešča pevke in pevce, da je prva supna vaja v ponedeljek, 12. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih.

Danes, 8. t.m., se z otvoritveno slovesnostjo na Vejni pričena narodni kongres pevskih zborov, ki so vključeni v italijansko združenje PUERI CANTORES. Osrednja manifestacija se bo odvijala jutri, 9. t.m., v cerkvi Santa Maria Maggiore v Ul. Collegio 6 s pričetkom ob 20.30. Kot častni gost bo nastopil MPZ Vesela pomlad z Opčin pod vodstvom Franca Pohajca.

Pripravljalni odbor «Dnevo kmetijstva» obvešča vinogradnike tržaške pokrajine, da se bo vršila v sklopu zgoraj navedenih dnevo, v gledališču F. Prešeren v Boljuncu razstava grozdja naslednjih sort: a) za Breg: malvazija, sauvignon, merlot in refošk; b) za Kras: vitovska garganja in refošk (teran); c) ostale sorte so izven konkurence.

Svoje šprone (mladica z grozjem in listjem) lahko razstavljajo vsi vinogradniki, ki obdelujejo vsaj 800 trt. Šprone se lahko odda v soboto, 17. 9. 83, od 9. do 13. ure v gledališču F. Prešeren v Boljuncu, ali pa od 9. do 12. ure na sedežih občin Nabrežina, Zgonik in Repentabor. Za morebitne informacije se zainteresirani lahko obrnejo na občino Dolina - tel. 228110 ali na Kmečko zvezo tel. 62949.

Vsi, ki bi radi razstavljali svoje pridelke na «Kmetijskih dnevih», ki bodo od 16. do 19. septembra t.l. v Boljuncu, naj se javijo na občinskem sedežu v sobi 36. Zainteresirani se lahko zgledajo tudi telefonsko na številkah: 228110, 228127 ali na 228392. Za razstavo pride v poštev: grozdje, zelenjava, poljščine, zajci, kokoši in ostala pertunina.

Uprava občine Repentabor bo sprejela v službo z začasno delovno pogodbo voznika občinskega šolabusa za šol. leto 1983-84. Zainteresirani naj se obrnejo na občinsko tajništvo za potrebna pojasnila do 10. septembra.

Čestitke

Danes praznuje NINO ZUDEK 50. rojstni dan. Še na mnoga, mnoga leta mu kliče vesela klapa.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Tabor - Opčine vabi danes, 8. septembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na ogled filma Tranvej uopenske. Film v barvah je posnel domačin Tojo Biondo (Viktor Sosič).

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 8. septembra
MARILJA
Sonce vzide ob 6.34 in zatone ob 19.32 — Dolžina dneva 12.58 — Luna vzide ob 7.54 in zatone ob 20.38.
Jutri, PETEK, 9. septembra
PETER

Vreme včeraj: Temperatura zraka 24,2 stopinje, zračni tlak 1013 mb rahlo raste, brezvetrje, vlaga 60 odstotna, nebo pooblačeno; morje mirno, temperatura morja 23,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Pamela Naperotich, Marco Tonsi, Erika Sturij.

UMRLI SO: 85-letna Carla Sbona vd. Karoschitz, 80-letna Maria Brosich vd. Mersnich, 87-letni Mario Coccevani, 74-letni Alfredo Bellen, 85-letna Angela Faoro vd. Cosani, 74-letna Emilia Stoper vd. Ban, 88-letna Celestina Bresaz, 73-letni Giovanni Pausich, 68-letni Dusan Ota.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Sesslan, Opčine, Milje (Lungomare Venezia 3).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Settefontane 39 in Trg Unità 4)

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Sesslan, Opčine, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121; Sesslan: tel. 209-197.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OPRAVLJAM vsako pleskarsko delo po ugodni ceni. Tel. 81186.

PRODAM peč Olmar na metan v dobrem stanju, 10 m emajliranih cev. Telefonirati na št. 410372.

NA OPČINAH se je dne 1. 9. 83 popoldne izgubil pes doberman, prtilikavec, z nerezanimi ušesi, sliši na ime Gustavo. Velika nagrada za najditelja. Telefonirati na št. 211020 ali na 211090.

OSMICO ima družina Frandoli v Slivnem št. 25. Toči belo in črno vino.

PRODAM dva lesena soda (15 hl) v dobrem stanju. Telefonirati na št. 0481/33553.

OSMICO je odprl Rudi Petaros iz Boršta. Toči belo in črno vino.

ZOBOZDRAVNIK Ivo Petkovšek bo ordiniral od 5. septembra dalje od 15. do 19. ure.

JOŽE BIZJAK prosi gospoda, ki ga je srečal pred mesnico v Divači, naj se zgleda v Divači št. 9.

KUPIM knjige za 1. razred poklicnega zavoda za orodno mehaniko. Telefonirati 200-927.

PRODAM hišo na Kontovelu št. 25. v dobrem stanju, 80 kv. m. Telefonirati na št. 220-601 od 13. do 14. ure.

OSMICO ima Josip Gruden v Samatorci 6/A. Vabi vas na kozarček, sicer raje polič, belca ali terana.

ŠOLA ZA KROJENJE
IN ŠIVANJE

EDDA DESCO

UL. DESTRIERO 11
TEL. 744-458

ZAČELO SE JE
VPISOVANJE

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 16. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

V soboto, 10. septembra, ob 16. uri v avditoriju v Portorožu

PIERO CHIARA

DELITEV

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

vabi

na komemoracijo Bidovca, Marušića, Miloša in Valencića, ki bo v nedeljo, 11. septembra, ob 16. uri pri spomeniku na bazovski gmajni

Gledališča

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

PDG Nova Gorica vas vabi k vpisu abonmaja za sezono 1983 - 84. Prijave abonmaja sprejemamo vsak dan vključno do 15. t.m. na naslov PDG, Leninova 2 (Kulturni dom) - 65000 Nova Gorica ali po telefonu 25-326. Prijavo abonmaja lahko oddate tudi kulturnemu poverjeniku pri lastni delovni organizaciji.

Repertoar je naslednji: W. Shakespeare «Troilus in Kresida» - režija Dino Radojevič; Jordan Plevneš «Erigon» - Ljubisa Georgijevski; Nikolaj Erdman «Mandat» (Jože Babič); Eugene O'Neill «Dolgega dne potovanje v noč» (Zvone Sedlbauer); Sean O'Casey «Pravljica za lahko noč» (Aleš Jan); Thomas Bernhard «Nad vsemi griči je mir» (Dušan Mlakar).

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE - Nova Gorica

Danes, 8. t.m., ob 13.00: Jordan Plevneš «Erigon». Predstava za srednjo šolo Ajdovščina na dvorcu Zemono pri Vipavi.

Jutri, 9. t.m., ob 20.30 na dvorcu Zemono pri Vipavi: J. Plevneš «Erigon», red premiera in izven.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Predvečer velike dvorane:
Še jutri, 9. t.m.: Razpisi abonmajev Slovenske filharmonije (od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure).

Razstave

Do 11. septembra v predverju: Izbor s VI. jugoslovanskega bienala male plastike v Murski Soboti.

Kino

Ariston Zaprt zaradi počitnic do 1. oktobra.

Eden 17.30 «Blade violent».

Fenice 18.00 «Krull - Un mondo lontano anni luce dalla tua immaginazione». Ken Marshall.

Nazionale Dvorana št. 1 «I Tabo» Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 16.00 «Sex orgy college». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3. 16.00 «Zombi Holocaust»

Grattacielo 17.00 «Arturo» - za vsakogar

Mignon 16.30 Pappa e Ciccio - P. Villaggio

Aurora 16.30 Franchestein junior

Capitol 17.00 Kramer contro Kramer.

Radio 15.30 «L'altro vizio di una moglie».

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «Rassegna del terrore Changeling».

Moderno 16.30 Yerico mile.

Lumiere 17.00 «Easy rider». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Giardino pubblico 21.00 «Agente 007 - La spia che mi amava».

SZ SLOGA - planinski odsek organizira v nedeljo, 11. t.m.,

3. tradicionalni spominski pohod «Bazoviški junaki».

Zbirališče in vpisovanje bo na vrtu bazoviške zadruge.

Odhod bo ob 11. uri. Hoje je približno 3'30". Vabljeni športniki, starejši in planinci

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV

obvešča, da se začne seminar za vaditelje otroških folklornih skupin danes, 8. t.m., ob 15. uri v Dijaškem domu v Trstu.

ŠD BREG s sodelovanjem KD SLAVEC

priredi 10., 11. in 12. t.m. v Ricmanjih

PRAZNIK BREGA

Vse večere vas bo zabaval ansambel Pomlad ob dobro založenih kioskih

Koncerti

V soboto, 10. t.m., ob 20.30 bo v evangelistični luteranski cerkvi (Largo Panfil) koncert, ki ga izvaja Vokalno instrumentalni sekstet.

Izleti

SPDT prireja v nedeljo, 11. septembra, avtobusni izlet na Belopeška jezera in na Visoko Ponco. Odhod avtobusa ob 6. uri izpred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano). Prosimo točnost.

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan priredi enodnevni izlet 11. septembra v Ribnico - Kočevje - Bazo 20 - Dolenjske Toplice (kosilo) - Muljavo in preko Ljubljane v Trst. Vpisovanje in informacije vsak terek in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30/II. nadstropje - tel. 64459 ali 732858. Odhod iz Trsta v nedeljo, 11. septembra, ob 6.45 z Oberdankovega trga.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

darovi in prispevki

V spomin na dragega n. o. z. o. četa Karla Lazarja daruje družina 50.000 lir za spomenik na Colu.

Namesto cvetja na grob pok. Karla Križmančiča darujeta družini Vodopivec in Janko 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Alojzija Gojca in Eme Komar daruje Fulvija (Col 21) 10.000 lir.

Ob tretji obletnici smrti Mirota Čuka darujeta žena Lidija in hči Gabrijela (Trebče) 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na prijatelja Marjana Kralja daruje Albert Kralj (Trebče) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Marija Kralja in Gigio Kralj darujeta Anica in Silvan Mesesnel 50.000 lir za godbo V. Parma.

V spomin na Slavka Pirjevca in Marico Škabar daruje družina Počkar 10.000 lir za pevski zbor V. Mirk ter 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Marico Škabar daruje družina B. Pahor 25.000 lir za Dijaško matico ter 25.000 lir za RMV.

V spomin na Uroša Košuto daruje družina B. Pahor 20.000 lir za RMV.

Namesto cvetja na grob tov. Marice Škabar daruje Dušan Košuta z družino 20.000 lir za Združenje aktivistov za tržaško ozemlje.

Namesto cvetja na grob Juste Švab vd. Tretjak in Marije Tenze vd. Maganja daruje Dušan Košuta z družino 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim borcem v Križu.

Namesto cvetja na grob Slavka Pirjevca daruje Dušan Košuta z družino 15.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

Namesto cvetja na grob dragega Marja Černetca darujeta teta Mira tisoč din in Viktorija Čok 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Lonjerju.

V počastitev spomina Marice Škabar daruje Stanko Bole 50.000 lir za Združenje aktivistov tržaškega ozemlja.

V počastitev spomina na Slavka Pirjevca daruje Stanko Bole 50.000 lir za Združenje aktivistov tržaškega ozemlja.

Namesto cvetja na grob Justine Tretjak daruje družina Košuta (Križ 276) 10.000 lir za KD Vesna.

Namesto cvetja na grob Ruggera Martinisa in Franca Caharije daruje Rudi Sedmak (gostilna - Vižovlje 8) 20.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

V isti namen daruje Marko Pertot 10.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Justine Okretič darujeta Marko Pertot in mama Zofka 20.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Ide Grilanc daruje Sonja Majowski 10.000 lir za skavtsko organizacijo.

V počastitev spomina Slavka Pirjevca daruje družina Fabjan 10.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

Namesto cvetja na grob Justine Caharije vd. Okretič darujeta sva-kinja Albina in družina Vassallo 30 tisoč lir za pevski zbor I. Gruden in 20.000 lir za nabrežinsko godbo.

Renato Babič iz Milj daruje 30.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

Namesto cvetja na grob Franca Caharije darujeta Stanko Mislej 10 tisoč lir in Stanko Kralj (Slivno) 10.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Uroša Košuto darujeta Jole in Edi Germani 20.000 lir za ženski pevski zbor I. Grbec iz Šklednja.

V spomin na drago prijateljico Marico daruje Graziella Gregorič 20.000 lir za Združenje aktivistov.

V spomin na Angela Ukmarja daruje žena Ivanka 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Angela Ukmarja daruje brat Franci (Celje) 500 ND za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Slavkoto Pirjevca daruje Nadja Ukmar (Bar) 5.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Justo Tretjak daruje Danica Verginella 10.000 lir za KD Vesna.

V počastitev spomina Slavka Pirjevca daruje družina Walter Brus 50.000 lir za tabornike RMV.

V počastitev spomina Slavka Pirjevca daruje družina Rogelja 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na mamo Ido Grilanc darujeta hči Lidija in Romano Štoka 25.000 lir za ŠD Kontovel in 25.000 lir za dramsko skupino Prosek - Kontovel.

V isti namen darujeta Vilma in Drago Antoni 25.000 lir za

proseški cerkveni pevski zbor in 25 tisoč lir za popravilo cerkve na repentaboru.

V spomin na pok. Ido Grilanc daruje nosač krste 60.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim na Proseku. V isti namen daruje moč Guido 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim na Proseku in 25.000 lir za popravilo cerkve na repentaboru.

V počastitev spomina Ide Grilanc in Slavka Pirjevca darujeta Dragica in Marija 30.000 lir za proseški cerkveni pevski zbor.

Ob obletnici smrti očeta Janka Obada daruje sin Dragavko z družino 50.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob pok. Slavka Pirjevca daruje družina Moro 20 tisoč lir za vzdrževanje spomenika na Proseku.

V spomin na Frančkoto Caharijo daruje Marjo Golemac 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Franca Caharije darujeta Danilo in Zofija Radović 20.000 lir za godbeno društvo Nabrežina.

Marta Kocjan (Bazovica 119) daruje 50.000 lir za združenje bivših deportirancev ANED.

V spomin na pok. tov. Josipa Tenčaja, soustanovitelja OF v Križu, in ostalih tovarišev umrlih v koncentracijskih taboriščih darujeta Viktor in Gigia Bogatec 20.000 lir za KD Vesna, 20.000 za sekcijo borcev ANPI.

Križ, 20.000 za komunistični tisk, 50.000 lir za združenje bivših deportirancev ANED in 20.000 lir za Združenje aktivistov tržaškega ozemlja.

Namesto cvetja na grob Justine Okretič darujeta Danilo in Dorina Mihelič 20.000 lir za SKD I. Gruden in 20.000 lir za ŠD Sokol.

V spomin na moža in brata Slavka darujeta Iva in Karlo Pirjavec 100.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

V spomin na Slavka Pirjevca daruje jo: Cveto Verginella (Gabrovce 14) 10.000, Anica in Darko Starc 20.000, Srečko Verša z družino 20.000, Vlasta in Andrej Nabergoj 10.000, Dorka in Emil Nabergoj 10.000 in Josip Verša (Božje polje) 10.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

Dva dneva beneškega filmskega festivala

Bogati filmski programi in strogost oziroma resnost, predvodi v kinodvoranah (preprostan vstop v kino po začetku projekcije), osebna fotografija na akreditacijah itd., karakterizirajo letošnji beneški festival, na katerem ni več takih prerivanj pred projekcijami, ne kaotičnih gneč, ki so bile značilne za prejšnja leta. Isto pa je vzdušje, direndaj, dnevi imajo pospešen ritem, ljudje prihajajo, odidejo. Pomembne osebnosti se prikažejo običajno na polovici festivala ali celo na koncu.

Na torkovem sporedu je bil zanimiv film švicarskega režiserja T. Koerjera *«Glut»*. Že peti dolgotražen tega za nas neznanega režiserja, ki se je filmsko izučil in dolga leta tudi sodeloval s Kluejem. Filmska zgodba se odvija v dveh časovnih obdobjih: iz sodobnega, ko se Andres (film industrija) in Anna (vojna sirota) po dolgih letih spet srečata in skušata ustvariti ljubezenski odnos, ki sta ga imela v mladosti, prehaja v obdobje nemške okupacije, ko avtor prikaže bodisi Andresove mladostne krize, kot prostaško in konfliktno vzdušje njegove družine — oče je industrijec, ki se obogati z prodajanjem orožja Nemčiji. V ospredje prihaja dvoumna švicarska politika v drugi svetovni vojni, ko so »švicarji šest dni delali orožje za Nemce, v nedeljo pa molili za zaveznike».

Mnogo pričakovani letošnji beneški festival se je strnilo ob zadnjem Klugejevem filmu *«Die macht der gefühle»* (Moč čustev). Delo obsega dve tematski območji: 1. nasilna panoramika mesta iz avtorjevih impresij o deželi Rhein - main: rekonstrukcija čustev. 2. Opisuje kulturno inšitucijo opere kot »centralo proizvajanja čustev»: predstava sama in zakulisje. V teh kontekstih se vršijo zgodbe nekaterih vsakdanjih ljudi: reporter, pošiljevalec, žrtve uboja, ropar kožuhov, detektiv itd. Nikakor enostavno tematično dopolnjuje z mnogimi citati iz starih filmov (Nibelungi fritz lang, margin rot) Gustava Ucickija, stukes Carla Ritterja) in s posnetki oper Alceste avtorja W. C. Glucka, Rigoletto in Aida z glasbo Verdija, ter osebnosti iz področja politike filma, televizije in radia.

V okviru filmov izven konkurence (sekcija Venezia - De Sica: italijanski mladi avtorji) so v kinodvorani La perla vrteli prvenec Gabriella Salvatorosa *«Sogno di una notte d'estate»* — filmsko dvoumno gledališko sekcijo tega festivala. Češkoslovaški avtor prikaže življenje slovaške družine v mali vasi skozi tri generacije tja do prve svetovne vojne — tudi v odmaknjem svetu slovaške vasice se občuti splošen politični napredek, ki pa bo po prvi svetovni vojni prinesel do spremembe življenjskih pogojev.

Posebno zanimivo je bilo zadnje delo italijanskega režiserja Claudia Caligarija *«Amore tossico»*, ki ga je Marco Ferreri predstavil publiku v okviru filmov izven konkurence. Po 20 letih od Spadolinijevega Accatone Caligari ponovno »blišče« velike rimske »borgate«. Od tega nastane kruto realen film, ki beleži »antropološko mutacijo« zgodovinskega pomena, ki ga je Spadolini opredelil kot »genocid« s strani nove oblasti konzumizma. Velika predmetja oblega heroin, in mladeniči obrobni družbenih razredov vidijo v težkih mamilih upor vsem boržujškim moralizmom in kulturi, heroin jim v resnici nekaj nudi. Mamlila postanejo vir dohodkov za mnoge ljudi in so pravzaprav že del »podtalne« ekonomije velikih mestnih periferij; ce so ta starejše generacije lahkoten vir dohodkov, postanejo za mlade predvsem potrošnja. Da bi film realiziral, je Caligari več časa živel v »borgatats« in spoznal življenje teh mestnih predelov; za snemanje se je poslužil resnih narkomanov, avtorjevo prikazovanje je brezobčutno, surovo, balančnost iskanja življenjsko važnih mamil postane za te mlade edini smisel življenja in edina skrb.

V konkurenci za »Zlatega leva« je tudi znan režiser Andrej Vajda s filmom *«Eine liebe in Deutschland»* (Ljubezen v Nemčiji), ki je skupaj z Munkom obnovitelj poljske povojne kinematografije. V zgodovini filma je označen kot avtor sposoben občutiti in prikazati globoke družbene napetosti sodobnosti in bližnje preteklosti. Njegov zadnji film je tematsko osredotočen v obdobje druge svetovne vojne in okolje mu je nemška vasica.

Tragičen konec zaključuje strasten in obenem romantičen ljubezenski odnos, potom katerega Vajda prikaže absurden Hitlerjev idealov, nemiselnost nemške religioznosti, ki preide skrajno do norosti. Obenem se fikcija vrši tudi v sodobnem času, ko pisatelj (sin Paoline) končuje roman in se v zvezi s tem vrne v rojstno vas ter se zanima za tragičen dogodek iz leta 1941.

D. Jarc

Patronat KZ - INAC svetuje

Pokojninska doba v SFRJ

Vpr.: »V vaši rubriki sem že večkrat bral, da se tudi italijanskim državljanom šteje za pokojnino delovna doba in partizanščina v Jugoslaviji. Tudi jaz sem eden izmed teh, ki imajo dobo v Jugoslaviji, vendar mi ni jasno kako bom dobil to priznanje. Moj primer je namreč precej zapleten: najprej sem bil pri partizanih v Srbiji, po vojni sem tri leta delal v Sloveniji, nato pa še dve leti v Bosni. Neki kolega mi je dejal, da je moral on poslati prošnjo v Sarajevo, a je zelo dolgo čakal in mi niso vsega priznali. Kako naj se po vašem mnenju obnašam, saj bom kmalu imel 35 let skupne dobe in bi šel rad čimprej v penzijo, dokler ne zvišajo starosti za upokojence, kot se vedno pogosteje slišijo govorice.»

R. K.

Odg.: Do pred kratkim je v jugoslovanski zakonodaji veljalo pravilo, da mora zavarovanec, ki uveljavlja pokojninsko oziroma zavarovano dobo v različnih republikah SFRJ nasloviti zahtevek na nosilca socialnega zavarovanja tiste republike, v kateri je kronološko imel zadnjo zaposlitev. Do ločbe novega zveznega zakona pa vsaj glede teritorialne pristojnosti poenostavljajo postopek, saj je sedaj pooblaščen za reševanje teh zahtevkov teritorialno najbližja republika. V vašem primeru ni potrebno pošiljati prošnje v Sarajevo, temveč vam bo vsa tri obdobja obravnavala Ljubljana oziroma področna enota SPIZ v Kopru. Tako bo olajšano morebitno zaslišanje in sploh neposredno posredovanje za čim hitrejšo izstavitve odločbe. Če je odločinega pomena jugoslovanska pokojninska doba za dopolnitev 35-letne pokojninske dobe morate počakati na odločbo in paziti, da ni partizanščina morebiti že priznana v Italiji. Če pa je že dozorelo pri INPS 35 let prispevkov, lahko vložite takoj prošnjo in jugoslovanski del pokojnine boste uveljavili naknadno.

DO SOBOTE PLAČATI KMEČKE ZAVAROVALNE PRISPEVKE

Vpr.: Enkrat na začetku tega leta se je vpisal v kmečko zavarovanje tudi moj sin, ki pa je sedaj našel zaposlitev v tovarni. Čudno se mi zdi, da moram sedaj plačati s prvim obrokom kar 350 tisoč lir. Je to za enega ali za dva zavarovanca? Zdi se mi vseeno preveč, ker smo na goratem področju in ker sin ne dela več na kmetiji.»

M. S.

Odg.: V soboto, 10. septembra, zapade rok za združeno vplačilo prvih dveh obrokov kmečkih zavarovalnih prispevkov za leto 1983 (prvi obrok bi morali poravnati že julija, vendar SCAU ni pravočasno natisnil in razposlal posilnih položnic). V vašem primeru se znesek 350 tisoč lir nanaša na dve aktivni kmečki enoti, očitno na Vas in na sina. Če se je sin medtem zaposlil kot odvisni delavec, se mora na podlagi delodajalca zbrisati in prihodnje leto bo SCAU povrnil del zavarovalnih prispevkov, ki so bili zanj zaračunani za celo leto 1983.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Poletni maraton
- Antologija sodobnega baleta
- 13.30 Dnevnik
- 15.05 Mister Fantasy
- 15.50 Happy days - TV film
- 16.15 Con un colpo di bacchetta - 3. del
- 16.40 Strane creature della notte
- 17.00 - 19.45 Glasba in zanimivosti
- 17.10 Astroboy
- 17.30 Glej in zmagaj
- 18.00 Colorado
- Il vento del destino - 3. del TV filma
- 18.30 Viaggio nella maglia
- 18.40 Gosti in glasba
- 19.00 «Il racconto delle due città» Po delu Charlesa Dickensa - 3. epizoda
- 19.30 Glej in zmagaj
- 19.45 Almanah jutrišnjega dne in Vremenska slika
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Giovanni, da una madre all'altra - TV film - nadaljevanje
- 21.45 Dnevnik
- 21.55 Il corsaro nero - film
- Igrajo Terence Hilli, Silvia Monti, George Martin
- 23.35 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.15 Šola in vzgoja
- 13.40 P.I. Čajkovski: Hrstač - balet
- 14.55 Glasbena oddaja, ki jo vodi Memo Remigi

- 15.15 Il magnifico irlandese - film
- Igrajo Rod Taylor, Julie Christie, Edith Evans
- 17.00 - 18.40 Poletni tandem
- I perdi tempo - risanka
- L'aquila dell'ala rotonda - dokumentarec
- Čebelica Maja - risanka
- Il primo Mickey Rooney - TV film
- 18.30 Dnevnik 2 - Sportne vesti
- 18.40 Sportno glasbena oddaja
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 Posebnosti Dnevnika 2: 8. septembra: bil sem tudi jaz
- 21.25 Srečanje s kinematografijo
- 21.30 Haj mai provato nell'acqua calda? - 2. del oddaje, ki jo vodi Walter Chiari in Iavna Monti
- 22.30 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
- 22.40 Dnevnik 2 - Sportne vesti
- 23.55 Dnevnik 2 - Vesti

Tretji kanal

- 18.05 Kamera in spomin - Italijanski dokumentarec (1949-1970)
- 18.20 Sredozemske igre
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.20 Dnevnik 3 - Deželne vesti
- 20.00 Šola in vzgoja
- 20.30 Beneški filmski festival: komentarji, kronika, filmi
- 21.30 Dnevnik 3
- 21.55 La bambola del diavolo - film
- Igrajo Lionel Barrymore, Maureen O' Sullivan in Frank Lawton
- 23.10 Glasbena oddaja. Vodi Dario Baldan Bembo

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 17.25 Poročila
- 17.30 Zemljepisne posebnosti: Hong kong - družinski portret
- 18.25 Gorenjski obzornik
- 18.35 Čas, ki živi: Goriška fronta - zemlja mlade krvi
- 19.15 Risanka
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.30 TV dnevnik I
- 19.55 Vreme
- 20.00 Tednik
- 21.00 Pot svobode - TV nadaljevanje
- 21.50 Dnevnik II

Zagreb

- 16.30 Videostrani
- 17.45 Trinajstletniki - otroška oddaja
- 18.25 Kronika občine Split
- 18.45 YU rock portret
- 20.00 Panorama - politični magazin
- 21.05 Velo misto - TV nadaljevanje

Koper

- 14.00 in 17.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje »odprta meja« med drugimi na sporedu tudi naslednje vesti:

SPETER SLOVENOV — Raziskovalni tabor
TRST — Sindikalna vprašanja
VIDEM — Pogrešane osebe

- 16.30 Casablanca: Sredozemske igre
- 18.00 Mesta: Glasgow
- 19.00 Glasbena oddaja
- 19.30 TVD - stičišče
- 19.45 Trnova pot - TV film
- 20.45 Velika dolina - TV film
- 21.25 Casablanca: Sredozemske igre
- 22.15 Turistični vodič
- 22.25 TVD - danes
- 22.35 Zeit im Bild - čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dober dan Italija
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.30 Alice - TV film
- 10.00 Mary Tyler Moore - TV film
- 10.30 Lou Grant - TV film
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.30 Il ritorno di Simpon Templar - TV film
- 13.30 Sentieri - TV roman
- 14.30 General Hospital - TV roman
- 15.30 Inferno a Madison Avenue - Film
- 17.00 Tarzan - TV film
- 18.00 Galactica - TV film
- 19.00 Arcibaldo - TV film
- 19.30 Serpico - TV film
- 20.25 Festivalbar
- 22.25 L'uomo di Singapore - TV film
- 23.50 Sport
- 1.30 Marte Dio della guerra - film

RETE QUATTRO

- 8.30 Ciao ciao
- 9.30 I superamici - risanke
- 9.45 L'invincibile Blue Falcon - risanke
- 10.30 Gli emigranti - film
- 12.00 FBI - TV film
- 13.00 Joe Forester - TV film
- 14.00 Agua Viva - TV novela
- 14.45 L'estate in cui i ragazzi non c'erano - film
- 16.30 Ciao ciao
- 17.20 Star Blazers - risanke
- 17.50 CHIPS - TV film
- 18.50 Dancin' Days - TV novela
- 19.30 Quincy - TV film
- 20.30 Arrivano i bersaglieri - film
- 22.30 La camera oscura - TV film
- 23.45 Sport
- Ob koncu film »La pelle degli eroi«

ITALIA 1

- 9.30 Adolescenza inquieta - TV novela
- 10.00 Baciarmi, stupido - film
- 12.00 Riuscirà la nostra carovana di eroi a... - TV film
- 12.30 Vita da strega - TV film
- 13.00 Bim bum bam
- 14.00 Cara cara - TV novela
- 14.40 Paura d'amare - film
- 16.30 Bim bum bam

- 18.00 La grande vallata - TV film
- 19.00 Wonder Woman - TV film
- 20.30 I seicento di Balaklava - film
- 22.15 Magnum P.I. - TV film
- 23.10 Due occhi di ghiaccio - film
- Ob koncu Ironside - TV film

TELEPADOVA

- 10.00 Attenti ai ragazzi - TV film
- 10.30 Laura - TV film
- 11.15 Cuore selvaggio - TV film
- 12.00 Agente Pepper - TV film
- 13.00 Risanke
- 13.30 Risanke
- 14.00 Laura - TV film
- 14.45 Codice 3 - TV film
- 15.45 do 19.00 Risanke
- 19.30 L'incredibile Hulk - TV film
- 20.30 Le belve - film
- 22.00 Giovani avvocati - TV film
- 23.00 Q.B. VII - Crimine di guerra - TV film
- 24.00 La baia del tuono - film

TRIVENETA

- 10.30 Simon Templar - TV film
- 11.30 Winnetou, il mescalero - TV film
- 12.30 Horoskop
- 12.40 in 13.30 Risanke
- 14.00 Honey West - TV film
- 17.30 do 18.30 Risanke
- 20.00 Hondo - TV film
- 20.00 Questa sì che è vita
- 20.30 Il fiume rosso - film
- 22.00 Film
- 23.30 Gli orrori del castello di Norimberga - film

TELEFRIULI

- 12.45 TV dnevnik
- 13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
- 13.30 Fuoco nella stiva - film
- 15.00 Anche i ricchi pinagono - TV film
- 17.00 The Bold Ones - TV film
- 18.20 The Beverly Hillbillies - TV film
- 19.20 Horoskop
- 19.25 Dnevnik
- 20.10 Anche i ricchi piangono - TV film
- 20.40 Spaceman contro i vampiri dello spazio - film
- 22.25 TV dnevnik
- 22.35 Abat-jour
- 22.40 Ruote in pista
- 23.15 The Bold Ones - TV film
- 00.15 Abat-jour

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Radijski mozaik; Beseda ni konj, Gost v studiu; Marco Pozzetto, Glasbena matineja; 9.15 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje); Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja: skladbe slovenskih in drugih jugoslovanskih avtorjev; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri; 12.00 Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 16.00 Mladinsko popoldne: Otroški kotiček; 14.30 Naš jezik; 14.35 Diskoteka; 15.45 Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik: Zimzelene melodije; 17.30 Rubrika; 18.00 Tri kule trakule, pogovori o naših otrocih; 18.20 Črnske duhovne pesmi.

RADIO OPCINE

- Dd 10.00 Glasba; 10.00 Kupim... prodam; Sledi glasba; 20.00 Radijski magazin (Vodi Roby); Sledi Glasbena noč.

RADIO KOPER

- (Slovenski program)
- 6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved, Cestne razmere; Napoved sporedov; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Prisluhnite med

Vabimo vas k poslušanju dopoldanskega Vala 202, v katerem bomo iz našega studia med drugim tudi objavili reportažo o mladinskem taboru v Beneški Sloveniji.

Ob 13.20 boste lahko prisluhnili zanimivemu programu z goriškim kiparjem Negovanom Nemcem.

Ob 17.30 pa bo na vrsti pogovor o obletnici kapitulacije Italije.

glasbo; 13.10 Predstavitve popoldanskega programa; 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Narodne in ponarodele; 14.20 Iz glasbene ustvarjalnosti; 14.35 Glasbene želje poslušalcev po telefonu; 15.30 Glasba; 15.50 Pojdim v kino; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

- (Italijanski program)
- 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijske vesti; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 7.00 Horoskop; 8.45 »Su e zo per le contrade«; 9.15 Casadei; 9.32 Pisma Lucianu; 10.00 Pošta; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Fra musica; 15.00 - 17.00 Jugoslavija: vse o počitnicah; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Glasba; 19.00 Beat Graffiti; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 do 8.00 Zeleni val; 9.00 Glasbena govorni spored; 10.35 Iz Benetk; filmski festival; 11.00 Popevka spominov; 11.58, 12.58, 14.58, 18.00 Zeleni val; 13.15 Master; 15.00 Od Bella Otero do Lili Marlene; 16.00 Il Paginone - estate; 17.25 Globetrotter; 18.05 Poje Joan Baez; 18.28 Glasba v Palači Labia 1983; 19.15 Prijetna glasba.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Zbrane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00, Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavne glasbe; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Jezikovni pogovori; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Minute z ansamblom Vitala Ahaiča; 18.15 Lokalne radij-Blaž Arnič: Pripovedke za klarinet in klavir; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Bojana Adamiča; 20.00 Četrtnov večer domačih pesmi in napovedi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu.

Danes v Gorici, ob 9. uri Edouard
Russian iz psihiatrične bolnišnice na
glavno pokopališče, ob 13.40 Gisella
Zampar vdova Lorenzutti iz splošne
bolnišnice v Faro.

Bogat prikaz lesene plastike v Vili Manin v Passarianu

Po poletnem premoru se letos spet prireja razstava v nadaljevanju »Bogate likovne preteklosti«. Razstava pa je nastala tudi v počastitev tisoletnice mesta Vidma.

Letos je na vrsti pregled lesene plastike v Furlaniji od 11. do 18. stoletja. Najprimernejši razstaveni prostor je kajpak Vila Manin. Človek bi si predstavljal, da bo razstavljenega gradiva mnogo več, kot ga dejansko je: zbor razstavljenih del obsega namreč samo 57 eksponatov. Očitno je šlo avtorjem razstave predvsem za to, da bi pokazali nekakšne »vzorci«, ki naj bi čim bolj izrazito pričali o likovnem dopolnjevanju v omenjenih stoletjih. Sicer pa razstava ne kaže biti vsebinsko skromna: gre namreč za večja in kompleksna dela, saj je razstavljenih kar 24 krilnih oltarjev in oltarnih poliptihov. Pa tudi v ostalem prevladujejo večji kipi (Marija z detetom je najpogostejši motiv) ali skupine kipov. V geografskem obsegu najbolj izstopajo v tem pogledu mesteca Tolmeč, Humin, Čedad in S. Daniele del Friuli, pa še Pušja vas in Pontabellj. Gre torej za mesta, ki so imela v zgodovini oplojskega patriarhata pomembno vlogo v času prevladovanja nemških papirov, se pravi, dokler niso (le 1422) Benetke zasledile Furlanijo. Pa vendar je na pričujoči razstavi do benetke zasledbe precej malo za beleženega. Mimo patriarhata, ki so neposredno »ponemčevali« kulturni razvoj in privabliali v Furlanijo nemške umetnike (ali pa »uvažali« njihove stvaritve) je bil že sam pas severovzhodno posejanih mestec bolj direktno navezan na onstranjsko kulturo: zato bi bilo pričakovati na razstavi v tem pogledu nekoliko večjega poudarka v starejšem obdobju. Dejansko pa je na razstavi »severnjaški« priliv bolj poudarjen v kasnejšem času, se pravi v 15. in 16. stoletju (Parthovi krilni oltarji v Saurisu, Pratu Carnicu in v Medij ter krilni oltar beljaškega mojstra v Pontabellju, in še drugi).

Kaže pa, da se je lesena plastika v Furlaniji začela živahneje razvijati prav v beneškem obdobju in dosegla svoj vrh v 16. stoletju: v tem pogledu lahko pobiže zasledujemo umetniški razvoj v furlanski leseni plastiki od pozne gotike do pozne renesanse. Beneških umetnikov, ki so delovali v Furlaniji je razmeroma malo (na razstavi so prisotni Andrea Moranzon, Paolo Amedeo in Michele Gambon), vendar je videti, da so močno vplivali in uveljavljali benetke modele (tipična oltarna oblika in shema poliptihov). Omenjenim benetkim umetnikom sledi domaća furlanska generacija, ki je s svojimi stvaritvami že izoblikovala »furlanski« umetniški izraz. Kakor v slikarstvu tako izstopa tudi v leseni plastiki Tolmeč, kjer se severni in benetški vplivi stapljajo in presnavljajo v zanimiv in samostojen likovni izraz. Na prvem mestu je Domenico da Tolmezzo (1448 - 1507), ki je na razstavi bogato zastopan, tako da že iz

njegovega razvoja razberemo bistvene poteze splošne usmeritve tako imenovane tolmeške šole: Spočetka umetnik sprejema kot arhitektonsko zasnovano poipitiha beneško poznogotško shemo: toda pregosta arhitekturna »mreža« (in deloma tudi okras) nekoliko utesnjujeta njegovo težnjo po plastičnem poudarku figur. Zato umetnik preurejuje tradicionalno shemo tako, da ji odpira večje niše, zato da v njih samostojneje zaživijo posamezne figure in se v njih bolj sprostiti. Kritiki so zato mnenja, da je Domenico utemeljitelj »furlanske« izraza prav v tem, da je »ponazoril« furlanskemu okusu priročno težnjo po plastičnosti. Svoj vrh je ta težnja dosegla v lesenem oltarju, ki ga je za župno cerkev v Mortelegianu napravil najpomembnejši umetnik iz videmske skupine in po sodbi kritikov sploh najpomembnejši furlanski kipar Giovanni Martini (1470 - 1530). V tem delu se je umetnik že povsem izognil nišam in je v treh »nadstropjih« razvil posamezne prizore in figure ločil od stene. Delo je že po samem obsegu monumentalno (cm 500X360), figure so zato zasnovane v večjem merilu, sploh pa je tudi celotna zasnovana epsko poudarjena. Martini je celotno »pripoved« uokviril v soidno renesančno strukturo beneško-lombardskega tipa (ne ravno Rizzovega, pač pa prej Lombardovega). Kar zadeva omenjeni »furlanski« značaj v oblikovanju posameznih figur, se zdi, da v splošnem prevladuje v realističnem poudarku na obrazu (povzetem po onstranjskem vzorcu, medtem ko se gubanje oblačila odvíja bolj po benetškem vplivu v smislu večjega telesnega poudarka). Zelo pa se je udomačil pri furlanskih umetnikih tudi motiv Vesperbilda.

Bolj beneško usmerjen je na razstavi Videti Martinijev sodobnik Antonio Tironi: »vivarinjevske« smeri, ne velja za posebno izrazitega predstavnika furlanske renesančne plastike, je pa precej prepoznaven po svojih nežnih Madonah in svetniških figurah.

Avtorji razstave so dali primeren prostor tudi drugim manj pomembnim umetnikom, ki so nadaljevali tradicijo dveh pomembnejših »delavnic« (tolmeške in videmske). Pri vsem tem pa nekoliko preseneča dejstvo, da se razstava pravzaprav zaključuje s 16. stoletjem in ne z 18. kot je v podnaslovu napovedana. Gotovo kaže, da se je v Furlaniji v 17. stoletju bolj uveljavil marmornat oltar in marmornato kiparstvo. Vendar smemo domnevati, da se je tudi v Furlaniji kot drugod v času baroka izredno uveljavil »berninijski« pozlačen leseni kip.

Avtorji razstave so popolnoma prezrli furlansko - slovensko beneški pas. Morda je stvar opravičljiva s prej omenjenimi »vzorci«: vendar sem mnenja, da bi ne bilo nespodobno, če bi od (menda) osmih zlatih oltarjev odbrali enega in s tem zapolnili vrzel, ki vendar izstopa.

Če sta na razstavi zastopana Parth in anonimni beljaški mojster, bi bilo primerno, da bi bil tudi anonimni mojster kranjskega »zlatega« oltarja: razen seveda, če se niso avtorji razstave držali dobesedno in omejitveno pojma »furlanski« odnosno »v Furlaniji«. V ostalem pa velja omeniti, da je razstava pomemben prispevek k preučevanju in »publiciranju« kulturne imovine, kakšno predstavlja lesena plastika v Furlaniji in še posebno v Karniji. Razstava ima seveda še drug namen, in sicer, da prikaže tudi uspeh restavratorske šole v Passarianu. Kot znano je šola zaživela iz nujne potrebe po potresu. Do danes je šola usposobila nekaj restavratorjev, ki kar dobro obetajo (to je razvidno posebno v prvem delu razstave).

Uvodno besedo h katalogu je napisal Aldo Rizzi, dolgoletni direktor videmskega mestnega muzeja in umetnostnih galerij, ki je tudi pregledno opisal posamezne eksponate s podrobno navedbo mnenj in oznak raznih strokovnjakov k posameznim delom. Zanimivo je, da ima pri tem najtežnjo besedo »Pre Bepos« Marchetti, ki bi mu šlo za opravljeno delo pri raziskovanju, preučevanju in reševanju furlanske likovne imovine, ob tej priložnosti vse večje priznanje, kot so mu ga izkazali prireditelji razstave.

MILKO RENER

Seminar vzgojiteljev zamejskih dijaških domov

Pred dnevi je bil v dijaškem domu »Simon Gregorčič« v Gorici zanimiv seminar za vzgojitelje, na katerem so se na svojevtrsten način izpopolnjevali v delu s skupinami. Seminarja se je udeležilo 30 vzgojiteljev zamejskih dijaških domov v Gorici, Trstu in Celovcu. Priredil ga je zavod SR Slovenije za šolstvo kot prvega od treh seminarjev o delu s skupinami. Naslednja dva bosta čez nekaj mesecev v Trstu in v Celovcu.

V skoraj štirih dneh intenzivnega dela so se udeleženci, razdeljeni v dve delovni skupini, sprijaznili z novo metodo dela, pri kateri je bil v središču pozornosti odnos med posameznikom in skupino. Čeprav je vsaki skupini sledil izkušen moderator, je bila njegova vloga skoraj postranska za delo skupine. Moderator je namreč bil nekaj opazovalec, ki je skupini pomagal, ko je zašla na stran, ji dajal nasvete, ji vsestransko omogočal, da je uspešno izkoristila seminarско delo. Vse ostalo so odločali udeleženci sami, od izbire argumentov za diskusijo, do poteka diskusije same, celo do ocene dela skupine in vlog njenih posameznih članov.

Kot moderatorja sta seminar vodila profesorja Marija Skalar in Franc Mlinarič. Z njima smo se pogovorili o namenih in načinu dela na tovrstnih seminarjih. Ko smo obiskali seminar smo namreč dobili vtis, da se metoda dela korenito razlikuje od metode na drugih seminarjih, pogovori z nekaterimi udeleženci pa so nam potrdili,

da je bil ta seminar za posameznike izredno stimulativen in da jim je zelo pomagal k medsebojnemu odpiranju, kar je predpogoj za uspešnost skupinskega dela.

Moderatorja sta nam potrdila, da je po metodološki zasnovi ta seminar precej drugačen od ostalih. Udeleženci, združeni v več skupin, preživijo nekaj dni skupaj, delo pa poteka tako, da bi bil vsak od njih čimbolj aktiven. Cilj seminarja je namreč spoznavanje procesov, ki se odvijajo v skupinah, faktorjev, ki vplivajo na počutje posameznika, ko je vključen v neko skupino, ne nazadnje na nastajanje medsebojne povezanosti, od katere je odvisna učinkovitost skupinskega dela.

Vloge prof. Mlinariča in Skalarjeve je bila torej v tem, da sta diskusijo, za katero so se prosto odločali udeleženci, usmerjali v teme, ki so pomembnejše za namene tega seminarskega dela. Pri tem sta dejala, da nista imela posebnih težav, saj je delo potekalo vse dni zelo uspešno.

Čeprav nista hotela dati zaključne ocene o kakovostnem uspehu seminarja, saj — sta dejala — morajo to oceno dati udeleženci sami, sta bila z njegovim potekom zadovoljna. Dejala sta, da je seminar v zamejstvu predstavljal tudi zanju posebno doživetje, saj se v manjšinskem okolju zlasti v mladih ljudeh kažejo težave pri iskanju lastne identitete, žal pa te procese doslej vse premalo poznamo.

Slikovita poroka mladih Romov

V Passonsu, majhnem kraju blizu Vidma v smeri Spilimberga, tuječem doslej bolj znanem po odlični gostilni, pred katero pa so pred nekaj meseci počili neznanji streli, je bilo v zadnjih dneh prejšnjega tedna in v nedeljo izredno živahno. Poročila sta se 13-letna Gugurancina in 17-letni Joto, hči in sin princev dveh velikih družin Romov Carlosa in »Luliana«. Za to priliko so prišli v Passons iz raznih krajev Evrope številni Romi, ki so se utaborili na velikem parkirišču v neposredni bližini središča tega kraja, v nedeljo pa so prišli na uradno poroko še številni radovedneži iz raznih krajev Furlanije, saj so časopisi in radio precej na veliko reklamizirali to poroko.

Romi so prišli iz raznih krajev Italije, Jugoslavije, Madžarske, Francije in Španije, pa najbrž še iz drugih krajev. Na parkirišču so zelo urejeno postavili njihove velike rulotke, pred temi so bili tudi veliki šotori, ob njih pa avtomobili, skoro sami mercedesi. Pred vsako rulotko so Romi posedali okrog dobro založenih miz. Sredi taborišča sta bila postavljena dva velika šotora, prvega je postavila družina neveste, drugega pa družina ženina. Pod vsakim šotorom je bila na mizi po ena kar devetnadstropna poročna torta. Pod vsakim šotorom

leseni brear na katerem so mladi in ne več mladi Romi plesali potem ko je bila v cerkvi opravljena poroka in še prej kar štiri dni. Toliko časa so namreč trajale poročne svečanosti. Za zabavo je skrbel orkester Romov iz Beograda. Bili so to Mirko Jurevič, Darko Petrovič in Mirko Slav, ki so Rome in tudi druge goste, ki so se hoteli pomeriti v plesu, zabavali z najrazličnejšimi ciganskimi pesmi ter tudi z drugimi. Potem ko so si starši mladoporočencev stisnili roke na sredi parkirnega prostora, na pol poti med dvema šotoroma, je postala poroka polnoveljavna.

Neverjetno živahno je bilo v mali cerkvi sredi Passonsa. V njej se je med mašo in poročnim obredom gnetlo toliko ljudi, da je najbrž domaći župnik, ki je bil videti zelo nervozen, komaj čakal kdaj se bo vse končalo. Zaradi tega je govoril zelo hitro, saj je očito hotel končati vse skupaj v najkrajšem možnem času. Ljudje so stali okrog oltarja, na stolicah, v cerkvi so vsi klepetali med seboj. Romi so igrali na violino in druge instrumente cerkvene in posvetne pesmi. Potem se je ob strani župnika pojavil nevestin oče, vzel v roke mikrofona in pod svetlobnimi žarčiki televizijskih snemalcev pozdravil vse prisotne, ter seveda zaželel vse

najboljše novince. Ploskanja ni hotelo biti konca.

Poročni spreved je prišel iz cerkve ob spremljavi ciganskega orkestra. Nekoliko razočarani so bili tisti, ki so mislili, da bosta nevesta in ženin oblečena po romsko. Bila sta kot vsak drug človek na takem prazniku. V elegantni beli obleki z metuljčkom Joto, v beli poročni obleki Gugurancina. V nečem pa se je nevesta razlikovala od naših nevest. Okrog vratu in rok je imela vse polno zlatih predmetov, kakršnih si naše neveste najbrž samo želijo.

Pravijo, da so to bila darila vseh tistih, ki so iz raznih krajev Evrope prišli na poroko.

Še pred začetkom praznovanja so Romi nakupili 12 pletenk vina, 200 bučev piva, 20 prašičkov (pekli so jih na ražnju), 2 konja, 500 kokoši, 4 jagnjeta, 50 litrov likerjev. Kot smo ugotovili je bila na prazniku najljubša pijača pivo. Ponujali so ga vsakomur.

Vsem tujim radovednežem so mlade in ne več mlade žene tega plemena, ki kroži po svetu in ne najde miru, brale roko, da bi posebno ženskam povedale, kako se jim bo v bodoče godilo. Za deset tisoč lir. Marsikatera pa se je zadovoljila le s tisoč lirami. M. W.

Drago Sedmak

20.

Fašizem na Goriškem v letu 1923

Izredna razdrobljenost in veliko število občin v deželi Furlaniji in k njej priključenem delu Goriške, Pisentija prisililo, da je v novembru 1923 prešel k splošnemu imenovanju izrednih občinskih komisarjev, katerih naloga je bila, da prestudirajo možnosti za združitev več manjših občin v eno samo novo občinsko enoto. To pa ni prizadelo starih županov, ki so ostali na svojih mestih. V nekaterih slovenskih občinah pa so že pred tem imeli občinske komisarje, a ti s tem dekretom niso imeli nič skupnega, saj so bili občinski komisarji le v posameznih občinah. Bili so postavljeni iz drugih razlogov, največkrat zaradi igre »krajevnih faktorjev«.

Pri nas so bili imenovani sledeči komisarji: Vittorio za občine Bovec - Žaga - Srpenica - Soča - Čezsoca - Trnovo - Trenta, dr. Biancorosso za občine Tolmin - Grahovo - Sv. Lucija - Volče - Ponikve, Panzino za občine Kobard - Kred - Idrsko - Livek - Breginj - Sedlo - Dreznica - Libušnje, Pagatto za občine Biljana - Kožbana - Medana, dr. Grion za občine Standerž - Bilje - Vrtojba - Renče - Vogrsko, Steiner za občine Steverjan - Podgora - Šmartno - Kojsko, Josip Peternel za občine Kanal - Anhovo - Korada - Deskle - Ajba - Ročinj.

Medana in Kanal sta imela po dva komisarja, čeprav je Peternel v Kanalu bil dvojni komisar, politični in študijski. Kot smo že navedli je bil za to delo odlično plačan in ni čudno zakaj je bil tako »vnet« slovenski fašist.

V Rihemberku je Cigoj navduševal sovaščane za slovensko snoparijo, ki je po »Novi dobi« imela velike uspehe. Zato je s pomočjo Pietra Palandrija 25. novembra 1923 sklical sestanek fašistične sekcije, da si izvolijo nov direktorij. Sestavljali so ga: Pietro Palandri kot politični tajnik ter Josip Kerševani, Stanislav Kodrič in Enoch Zanobini, kot člani. Zakaj je bilo potrebno sestavljati nov direktorij, če je »uspešno« širil fašizem med Rihemberžani, avtorju ni znano.

Prve dni decembra 1923 so imeli tolminski fašisti sestanek, na katerem so izvolili nov direktorij, ki so ga sestavljali Biasioni, Ferragotti, ing. Culiola in dr. Marsan, ki je tudi postal politični tajnik. Dr. Matteo Marsan je razložil skupščini delo direktorija in fašija in dejal, da so si fašisti pridobili med ljudstvom zaupanje, na katero so lahko ponosni. Njihova uspešnost je bila kar dvomljiva, saj niso našli nobenega Slovenca, da bi ga »reklamno« vključili v direktorij.

Neuspešne so bile tudi preiskave v Gorici 5., 7. in 8. decembra 1923, ko so goriški kvesturini preiskovali prostore tajništva političnega društva »Edinost«, stanovanja dr. Besednjaka, dr. Biteznika, urednika »Goriške Straže« Leopolda Kemperleta in uredništvo časopisa samega. »Goriška Straža« ni mogla navesti vzroka za preiskavo, zapisala pa je, da se zaveda, da to niso zadnje preiskave in da bodo naši ljudje in časopisi še deležni maltretiranja. Dogodki v naslednjih letih so ji dali prav. Vedno ostri »Mali list« pa je zapisal, da policija ni našla »niti kanonov, niti strojne puške«.

Slovenska snoparska organizacija je bila v decembru 1923 dovolj močna in znana, zato so nekatere njene »zaslužne« ljudi oziroma župane, predstavili Duceju. 18. decembra 1923 je skupina veljakov pod Pisentijevim vodstvom prišla v Rim, kjer jo je najprej sprejel finančni minister Alberto di Stefani. O tem obisku je poročala le »Nova doba« in navedla njihov

program prošelj predloženih finančnemu ministrstvu. Program je obsegal pet točk:

1 — Ureditve občinskih financ s koncem leta 1923 v smislu, da se pričnejo nove upravne dobe od leta 1924 dalje brez starih dolgov, ki bi poleg davčnih bremen postali gorje za naše male občinske uprave.

2 — Olajšave za kuhanje žganja v smislu, da se ohrani stari sistem kuhanja in s tem vnovčijo tropine pridelovalcev vina, ki so že tako dovolj prizadeti po vinski krizi.

3 — Takojšnji nakaz večjih vsot iz zaloga vojnih odškodnin, da se zmorejso spraviti v tek javna dela in se omogoči ljudstvu zaslužek v teh trdih časih.

4 — Zopetna revizija menjave kronskih zneskov, ki so last naših zadržnih posojilnic in so ostali neizmenjani vsled znanega »švindela« pri razdelitvi 13. milijonskega nakazila.

5 — Zmanjšanje državnega davka na vino.

Pisenti je podprl te predloge pri De Stefaniju, saj je bil to eden izmed mnogih njegovih predvolilnih trikov, na katere naj bi nasedla slovenska masa. De Stefani je deputaciji odgovoril, da bodo upoštevali prve štiri točke, za peto pa je dejal, da bi državni proračun preveč trpel, ker bi odredba o olajšavah, oziroma o znižanju davka, za vino zajela celo državo.

Kljub temu, da skušamo biti objektivni do te delegacije, si ne moremo kaj, da iz teh točk izvelimo sledeče zaključke:

1 — To so le gospodarske točke. Prošnja se ukvarja le z gospodarstvom, oziroma z rešitvami gospodarske krize, ki je bila pri nas.

2 — Nikjer niso bili omenjeni politični problemi, oziroma nacionalni problemi, kot da niso obstajali. Prav v tem vprašanju pa sta to delegacijo napadali »Goriška Straža« in »Edinost«. Oba časopisa sta jim očitala, da niso prikazali problema materinsčine v šoli, na sodnijah in uradih, kar da je ključni problem.

DEVETE SREDOZEMSKÉ IGRE V CASABLANCI

PREMOČ ITALIJE V PLAVANJU

Guarducci izboljšal italijanski rekord na 100 m prosto
Darjan Petrič osvojil zlato kolajno na 400 m prosto

CASABLANCA — Italija je tudi včeraj zela levji delež kolajn v plavanju. Cinzia Savi - Scarponi je osvojila zlato odličje na 100 m delfin, druga pa je bila Ilaria Tocchini. Dve kolajni pa je Italija osvojila še na 100 m hrbtno. Sabrina Seminatore je bila namreč prva, tretja pa Manuela Della Valle.

In zlato kolajno so osvojili tudi italijanski plavalci v štafeti na 4x100 m prosto. Kot prvi plavec te štafete je Marcello Guarducci izboljšal italijanski rekord na 100 m s časom

50''99. Prejšnji rekord je bil last iste gavalca in je znašal 51''21.

Zlato kolajno na 400 m prosto pa je osvojil Jugoslovian Darjan Petrič. Drugi je bil Italijan Marco dell'Uomo, tretji pa Borut Petrič.

VČERAJSNJI FINALI

400 m prosto (moški)

1. Darjan Petrič (Jug.) 3'54''72; 2. Dell'Uomo (It.) 3'56''92; 3. Borut Petrič (Jug.) 3'57''76.

100 m delfin (ženske)

1. Savi - Scarponi (It.) 1'02''79; 2. Tocchini (It.) 1'03''60; 3. Falandy (Fr.) 1'04''16.

200 m hrbtno (moški)

1. Romero (Šp.) 2'22''07; 2. Ava-

gnano (It.) 2'24''71; 3. Fabbri (It.) 2'24''94.

100 m hrbtno (ženske)

1. Seminatore (It.) 1'12''35; 2. Poirrot (Fr.) 1'12''99; 3. Della Valle (It.) 1'13''68.

4x100 m prosto (moški)

1. Italija (Guarducci, Ceccarini, Corradi, Savino) 3'26''53; 2. Francija 3'28''30; 3. Španija 3'30''76.

Izredno uspešni pa so bili jugoslovanski predstavniki v rokoborbi, saj so osvojili kar pet zlatih kolajn. V rokoborbi pa so bili uspešni tudi Italijani, ki pa so obogatili svojo bero odličij tudi v gimnastiki in v sabljanju.

Turnir za trofejo Oskar Vatorac

Brežanom tretje mesto

Breg — Primorje
(0:1, 1:1)

8:7

BREG: Paniconi, Grizonich, Albertini (46. min. Savron), Pavletič, Dazara, Sovič, Mondo, Jež, Edo, Azzolin, Strnad.

PRIMORJE: Peroša, Blažina, Bortolotti (46. min. Pugliese), Bezin, Husu, Sameš, Celea, Sardoč, Cristofaro, Milič (67. min. Macor), Zaccaria.

STRELCA: v 42. min. Zaccaria, v 70. min. Strnad.

STRELCI 11-metrov za Breg: Edo, Mondo, Jež, Strnad, Azzolin, Sovič in Grizonich; za Primorje: Sameš, Sardoč, Micor, Zaccaria, Cristofaro, Pugliese.

V malem finalu je sinoči Breg po streljanju 11-metrov strl odpor Primorja, ki je sinoči nastopil v precej okrnjeni postavi. Tekma je bila v začetnih potezah dokaj dolgočasna, razžvela se je šele v zadnjih desetih minutah, ko so Brežani prevzeli pobudo in za nekaj trenutkov spravi v težave obrambo Primorja. Kljub temu so

prav Prosečani prvi povedli po lepo izvedenem protinapadu, ko je Zaccaria z diagonalnim strelom poslal žogo za hrbet nemočnega Paniconija. Tudi v drugem polčasu smo videli nekaj lepo izvedenih akcij in nekaj lepih posegov vratarja Peroše. Poglavitje zase pa je bil krasen Strnadov zadetek. Za določitev zmagovalca je bilo tako potrebno streljanje 11-metrov. Brežani so bili pri tem uspešnejši in so s tem tudi osvojili končno tretje mesto na turnirju za trofejo Oskar Vatorac. (Z.S.)

KRATKE VESTI

● **«UNDER 21»**. V nogometni trening tekmi (mešani postavi) italijanske reprezentance pod 21 letom, ki se je končala s 4:4, je bivši nogometaš Triestine in sedanj član Rome Strukelj dosegel en zadetek, zakrivil pa tudi avtogol.

● **BARI - DINAMO BUKAREŠTA**. V prijateljskem nogometnem srečanju bosta v nedeljo igrala Bari in Dinamo iz Bukarešte.

● **90-LETNICA GENOE**. Včeraj so začele proslave ob 90-letnici ustanovitve nogometnega društva Genoa.

● **DIRKA PO AOSTI**. Italijan Fiorenzo Bressan je osvojil drugo etapno amaterske dirke po Aosti in je tudi prevzel prvo mesto na skupni lestvici.

● **SUZUKIJA NE BO**. Japonska motociklistična hiša Suzuki je sklenila, da se ne bo več udeležila športnih tekmovanj.

● **SREDOZEMSKO PRVENSTVO**. Na sredozemskem namiznoteniškem prvenstvu v Mesini se bosta v ekipnem finalu za moške pomerili Italija in Turčija, v ženski konkurenci pa Jugoslavija in Francija.

PRIJATELJSKA TEKMA

Poraz SZ v Milanu

Simac — SZ 86:83 (41:39)

MILAN — V sinočnji prijateljski košarkarski tekmi je italijanski prvotlač Simac iz Milana premagal reprezentanco SZ, in to povsem zaslužno s 86:83.

Daleč najboljši na igrišču je bil Lamperti, ki je dosegel 22 točk in odlično vodil svoje moštvo. Zanesljivo pa so igrali še D'Antoni (13 točk), Premier (19) in Bariviera (16). Pri gostih je največ točk dal Derjugin (16).

● **«ZLATA PALICA»**. Poljak Tadeusz Slušarski je zmagal na tradicionalnem tekmovanju za «zlato palico» (skok s palico) v Bologni. Slušarski je preskočil 5,71 m in s tem tudi izboljšal osebni rekord. Drugi je bil Bolgar Tarev (5,71 m), tretji pa Francoz Abada (5,65 m).

Delibašić se počuti znatno bolje

BEOGRAD — Zdravstveno stanje Mirze Delibašića, enega najbolj popularnih košarkarjev in športnikov sploh v Jugoslaviji, gre na bolje.

Kot smo že poročali, so Delibašića v torek zvečer s posebnim letom iz Neaplja prepeljali v Beograd, ker je bilo njegovo stanje dokaj slabo. Govorilo se je celo, da je njegovo stanje brezupno. Že v torek zvečer, po prvih pregledih in po prvih zdravniških negah, je bilo jasno, da Delibašiću gre na bolje. To pa je bilo povsem jasno včeraj zjutraj, ko se je Indesitov košarkar celo pogovarjal s svojimi bivšimi soigralci Bosne, s trenerjem sarajevskega moštva Pešićem, s Tanjevićem in drugimi prijatelji.

Sicer pa se zjutraj zdravniški kolegi še niso sestal in tako ni bilo še zdravniškega komunikeja, a na dla-

ni je bilo, da si je Delibašić znatno opomogel in nekateri so celo dejali, da bo popularni Mirza kaj kmalu lahko tudi stopil na igrišče.

Seveda prerano je govoriti, kdaj bo lahko Delibašić povsem narejen za igranje. Trenutno je predvsem važno to, da igralec povsem ozdravi.

V beograjsko vojaško kliniko pa je že v torek in včeraj obiskalo Delibašića veliko število prijateljev, košarkarjev, športnih delavcev. Poleg tega je te dni v Beogradu še veliki mednarodni košarkarski turnir in seveda med udeleženci je bivši Bosnin as izredno popularen. Več teh košarkarjev je že obiskalo Delibašića, bivši Bosnin košarkar pa medtem tudi dobiva na stotine brzojav, da bi čimprej okrevale.

Naj omenimo še, da so vsi v Beo-

gradu podčrtali veliko humanost in prizadevnost, ki jo je ob tej priložnosti pokazal Indesitov predsednik, ki je res dal vse od sebe (poskrbel je za posebno letalo, ki je pripeljalo Delibašića v Beograd, sledil je igralcu vsako minuto v težkih trenutkih), da bi pomagal svojemu košarkarju predvsem pa «človeku» Delibašiću.

● **PORAZ BANCOROME**. V prvem kolu mednarodnega košarkarskega turnirja v Rimu je ameriško moštvo New York City All Stars premagalo Bancoromo s 83:81 (45:43). V drugem srečanju pa je italijanska reprezentanca premagala francosko moštvo Stade Francais s 36:35. Tekmo so končali že po prvem polčasu, ker je bilo igrišče zaradi močne vlage izredno spolzko in zelo nevarno za košarkarje.

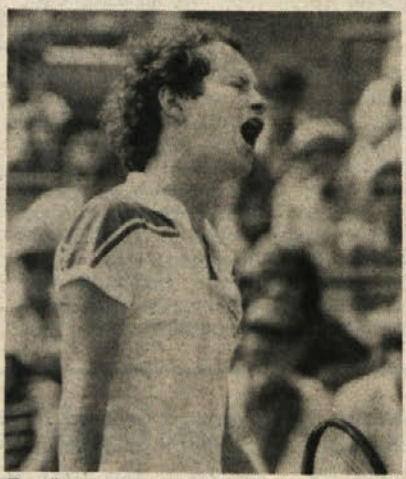
V četrtfinalu prvenstva ZDA

Tudi trije Evropejci

NEW YORK — Na teniškem prvenstvu ZDA v Flushing Meadowsu se je v četrtfinale moške konkurence uvrstilo pet Američanov in trije Evropejci.

V včerajšnjem drugem dnevu dvojbov osmine finala je Šved Mats Wilander zlahka premagal Andresa Gomeza (Ekvador) s 6:2, 6:1, 6:2. Še lažje se je v nadaljnje ko'o uvrstil Čehoslovak Ivan Lendl, ki je s 6:2, 6:4, 6:1 premagal nosilca skupine 12 Krieka, Francoz Yannick Noah je s 6:3, 7:6, 6:3 izločil komaj 16-letnega Američana Aarona Kricksteina, ki je v tretjem kolu premagal Vitasa Gerulaitisa. Krickstein je kljub porazu dokazal, da je zelo nadarjen. Kot zadnji se je v četrtfinale uvrstil še Američan Jimmy Arias, ki pa se je moral pošteno potruditi, preden je strl odpor Šveda Joakima Nyströma. Dvojbo je se končal s 3:6, 6:3, 3:6, 6:0, 6:0.

V ženski konkurenci je Martina Navratilova praktično neustavljiva. Zahodno Nemko Haniko je odpravila z

Teniško prvenstvo ZDA je že v osmini finala zgubilo favorita McEnroea

gladkim 6:0, 6:3. V četrtfinale se je uvrstila tudi Američanka Shriverova, ki je s 7:6, 6:3, premagala rojakinjo Jaegerjevo.

Na nogometnem turnirju za memorial «Ž. Race»

Drevi na Proseku Kras-Zarja

Srečanje se bo pričelo ob 20. uri - Jutri veliki finale

Danes bodo na Proseku v okviru nogometnega turnirja za 2. memorial «Ž. Race» igrali finale za 3. mesto, jutri pa finale za 1. mesto.

Za tretje mesto se bosta drevi potegovali Zarja in Kras, ki sta v polfinalu častno izgubila. Zarjani so namreč klonili z 0:1 proti S. Giovanniju. Z istim izidom pa je Kras klonil Primorju.

Obe tekni bosta gotovo privabili ob rob proseškega pravokotnika večje število ljubiteljev nogometa, saj se je po medlem začetku kakovost igre v polfinalnih tekmah znatno izboljšala. Posebno prijetno je presenetila Zarja, ki je pokazala že zadovoljivo kondicijo ter tudi uigranost med posameznimi nogometaši je bila še kar dobra. Morda Bazovci so bili nekoliko pomanjkljivi v zaključevanju. V vrstah Zarje je bilo namreč opaziti, da primanjkuje spretni strelec, medtem ko si je na sredini igrišča z

vključitvijo Gabriellija (Gaja) in Bona (Campanelle) Zarja znatno izboljšala glede na lansko prvenstvo.

Kar se tiče Krasa, se je ekipa predstavila le z enim novim nogometiščem, in sicer Cinquejem (Domio), ki je bil še kar zanesljiv, medtem ko je bil vratar Colautti morda premalo zaposlen, da bi lahko ocenili njegov nastop. Kras je verjetno bil nekoliko pomanjkljiv v obrambi, spretnosti in prodornejši pa v napadu. Današnji dvojbo se predvideva zato precej izenačen, rahlo premoč vsekakor ima Zarja tudi zaradi tega, ker bo za Kras danes tretja zaporedna tekma v tem tednu in zato bodo nekateri nogometaši prav gotovo nekoliko utrujeni.

Današnja tekma in jutrišnja se bosta začeli pol ure prej, in sicer ob 20. uri. Pravilnik turnirja pa predvideva, da v obeh finalnih tekmah v primeru neodločenega izida po 90 mi-

nutah igre, sledita dva podaljška po 15 minut vsak. Če tudi po podaljških bi izid ostal nespremenjen, bodo izvedli 11-metrovke.

Prav lani je namreč v finalu (tudi lani sta igrala S. Giovanni in Primorje) prišlo do podaljškov, saj se je tekma po regularnem času končala pri stanju 1:1. Nato pa so zmagali Tržačani s 3:1. Tudi letos so Tržačani favoriti. Ekipa je namreč že v zadoljivi formi in napadalna vrsta je vsekakor precej nevarna. Primorje bo zato moralo igrati precej zaprt in skušati presenetiti Tržačane s hitrimi protinapadi.

Danes in jutri bodo tako naši ljubitelji nogometa imeli priložnost, da vidijo na delu naše enajsterice (Kras, Primorje in Zarjo), ki bodo letos igrala v prvenstvu 2. amaterske lige, ki se bo začelo v nedeljo, 18. t.m. (B. R.)

Skrbi Renaulta

Kljub zagotovilom prirediteljev Velike nagrade Italije v formuli ena, da ne bo prišlo do neljubih izredov, je vodstvo Renaulta sklenilo, da bo francoskega pilota Alaina Prosta (na sliki) v Monzi zvesto spremljala osebna telesna straža. Francoska hiša se boji, da bi utegnili italijanski navijači, ki si obetajo uspeh Ferrarijevih pilotov, «onesposobiti» alj na kakršen koli način oškodovati Prosta, ki je na prvem mestu začasne lestvice za SP.

Napoliju 15 milijonov lir denarne kazni

Glede na tekme v italijanskem nogometnem pokalu je disciplinska komisija italijanske nogometne zveze izključila za eno kolo naslednje nogometaše: Dal Fiumeja (Napoli), Pezzello (Lecce), Vita Grazianija (Padova) in Colomba (Monza).

Glede izredov med nedeljskim srečanjem v Neaplju med domačim moštvom in Udinesejem pa je disciplinska komisija dosodila Napoliju 15 milijonov lir globe.

Med številnimi nogometaši, ki so dobili opomin, je tudi igralec Triestine Ruffini.

Turnir v Osijeku: «azzurre» in «plave» uspešne

V prvem kolu mednarodnega košarkarskega turnirja v Osijeku je italijanska ženska reprezentanca premagala Španijo s 74:62, v drugi tekmi pa je Jugoslavija odpravila Poljsko z 82:61.

Poljski odbojkar Swiderek v Vidmu

Poljski odbojkar Alojzi Swiderek bo skoraj gotovo drugi tuji igralec videmskega društva Volley Ball, ki bo nastopilo v A-2 italijanski ligi.

Ameriška košarkarica L. Pollard že v Trstu

Včeraj je dopotovala v Trst ameriška košarkarica Lataunya Pollard, ki bo letos igrala za tržaškega prvotlača Gefidi, ki bo nastopal v A-1 ženski italijanski ligi.

Črnopolta, 23-letna Američanka je visoka 178 cm in je v svojem matičnem klubu Long Beach dosegla v ženski ameriški ligi poprečno 30 točk na tekmo. Pollardova bo gotovo za Tržačanke izredno velika okrepitev.

Turnir za «Trofejo Jugoslavije»

«Plavim» četrto mesto

Mednarodni mladinski nogometni turnir za nogometaše do 18 let starosti za «Trofejo Jugoslavije» je pri koncu.

Včeraj so igrali finalna srečanja od 7. do 3. mesta, danes pa bo v Pulju veliki finale za 1. mesto, v katerem bo Jugoslavija, ki je bila gotovo največje ugodno presenečenje te prireditve, igrala proti Angliji. Tekma se bo pričela ob 16.30.

Veliko pričakovanje pa je vladalo tudi včeraj v Pazinu za mali finale za 3. mesto med Jugoslavijo A in Zahodno Nemčijo.

Po enakovrednem srečanju so bili Zahodni Nemci le prisebnejši in tudi zmagali z zadetkom razlike. Domači ljubitelji nogometa so seveda pričakovali od mladih jugoslovanskih reprezentantov ne samo v včerajšnjem srečanju, temveč na vsem turnirju. Glede na kakovost nekaterih posameznikov je bilo dejansko pričakovati, da se bodo «plavi» uvrstili v veliki fi-

nale, zadovoljiti pa so se morali le s četrtnim mestom.

Peto mesto je osvojila Sovjetska zveza, ki je visoko odpravila Švedo. Za določitev zmagovalca med Švedsko in Madžarsko (tekma za 7. mesto) pa so morali izvesti enajstmetrovke, pri čemer so bili Švedski pri sebnjejši.

VČERAJSNJI IZIDI

V Medulinu, finale za 7. mesto: Švedska - Madžarska 9:8 (po regularnem času 3:3); finale za 5. mesto: SZ - Švica 4:0.

Danes v Pulju, finale za 1. mesto: Anglija - Jugoslavija B.

● **MILUTINOVIĆ IZBRAL**. Čeprav nas od svetovnega prvenstva leta 1986 v Mehiki loči še precej časa, pa je v Mehiki selektor mehiške nogometne reprezentance, Jugoslovian Bora Milutinović že izbral 16 nogometašev, ki bi morali tvoriti okostje reprezentance na mehiškem SP.

Naši košarkarji na pripravah v Kamniku

Jadranovci prizadevno vadijo

V torek proti Slovanu, danes proti Medvodam, jutri proti Olimpiji

Jadranovi košarkarji, ki bodo letos zopet poskušali napredovanje v višjo, B ligo, so te dni v Kamniku na pripravah pod vodstvom novega trenerja Andreja Žagarja.

Žagarja smo poklicali po telefonu. «S pripravi sem zadovoljen. Fante je prizadevno in pošteno trenirajo. Žal tu nismo v popolni postavi, saj manjkata Ivo Starc, ki je zbolel, in Robert Daneu. Zaradi delovnih obveznosti pa sta se vrnila domov Žerjal in Kojanec.»

«Kako pa potekajo priprave?»
«Treniramo dvakrat dnevno in ker nam je vreme doslej bilo naklonjeno, smo lahko precej vadili na prostem. Zjutraj v glavnem gojimo telesno pripravo. Na popoldanskem treningu poleg telesne priprave pa še vadimo tehnične in taktične elemente.»

«Na sporedu pa je tudi nekaj prijateljskih tekem...»

«Doselej smo igrali že dve prijateljski tekmi. V prvi, ki je bila izključno trening tekma, smo zanesljivo premagali pomlajeno moštvo Ježice. Zapisnika pa nismo vodili. V drugem srečanju pa smo izgubili proti ljubljanskemu Slovanu. Kljub porazu pa sem z igro svojih fantov zadovoljen. Ker smo le na začetku priprav, je bilo tudi jasno, da nismo mogli vzdržati vseh 40 minut v enakem tempu. To pa se bo s treningom dalo se-

Sandi Rauber je bil v prijateljski tekmi proti Slovanu eden boljših v Jadranovih vrstah

veda popraviti. Že danes bomo zopet igrali prijateljsko tekmo, tokrat proti Medvodam, jutri pa v hali Tivolij proti ljubljanski Olimpiji. Priprave bomo končali v nedeljo in po kosilu se bomo vrnili v Trst.»

(B. Lakovič)

TORKOVA PRIJATELJSKA TEKMA

Slovan — Jadran 92:83 (47:44)

SLOVAN LJUBLJANA: Premrl 10 (2:2), Volaj 19 (1:1), Župevec 2 (2:2), Suvorov 2, Tinger 23 (5:6), Beseđić 6 (4:6), Vidmar 12 (2:5), Sarajlija 18 (4:7).

JADRAN: Ban 15 (9:11), Vassallo 2, Vremec 2, Gulič 14 (2:2), Vitez 29 (7:10), Rauber 21 (1:1), Klavdij Starc, Pertot, Valter Sosič, Hrovatin, Pupis.

PROSTI METI: Slovan 20:29; Jadran 19:24.

OSEBNE NAPAKE: Slovan 20, Jadran 21.

V okviru priprav v Kamniku je Jadran v torek v Ljubljani igral prijateljsko tekmo proti domačemu Slovanu, ki bo eden glavnih kandidatov za takojšnji povratek v 1. B ligo.

Jadranovci so bili v prvem polčasu povsem enakovredni Ljubljancem. V sredini drugega polčasa pa so jim pojenjale moči, Slovan s je priigral deset točk prednosti, ki jih je tudi ohranil vse do konca srečanja.

V Jadranovih vrstah je zelo dobro igral Boris Vitez, ki je bil točen pri metih, presenetljivo dobro pa je opravil svojo nalogo Sandi Rauber (bil je točen pri metu in tudi zelo dobro je zaigral pod košema). Tudi ostali jadranovci pa so zadovoljili.

V Novi Gorici vrsta športnih prireditev

V septembru bo v Novi Gorici, ob priliki občinskega praznika in ob praznovanju 40-letnice narodnoosvobodilnega boja na Primorskem, tudi vrsta zanimivih športnih prireditev.

V soboto, 10. septembra je na sporedu množični partizanski tek skozi Trnovski gozd od Predmeje do Lokvi (pričetek ob 9. uri). Sredi meseca pa bodo na sporedu na celotnem novogoriškem območju tradicionalni pohodi po poteh goriške fronte. V nedeljo, 18. septembra (ob 9. uri) bo tretji «kolesarski juriš» na Lokve. Ljubitelji nogometa bodo lahko sledili mladinskega turnirja, ki bo od 6. do 9. septembra. Na tem tekmovanju bodo nastopile domače mladinske enajsterice. V petek, 9. septembra pa se bodo odbojarske ekipe iz Trsta, Reke in Nove Gorice pomerile za pokal Nove Gorice.

Istega dne pa je za 20. uro napovedano nočno streljanje na strelišču Panovce. V soboto, 10. je v športnem parku na sporedu teniški turnir za pokal Nove Gorice, ki je mednarodnega značaja. Ob 17. uri bosta turnir v balinanju in štafetni tek pionirjev in pionirk po Novi Gorici. 14. septembra bo občinsko prvenstvo v atletiki za pionirje. 17. in 18. sept. pa bo Nova Gorica gostila najboljše pionirje in pionirke iz Slovenije, ki se bodo pomerili v raznih disciplinah lahke atletike. V tem času pa bo tudi turnir v kegljanju in 10. športno srečanje mladih delavcev. V prostorih podjetja Mehlo pa bo tudi letos državno prven-

stvo v cartingu. Športni september bo zaključil IV. pohod po Biljenskih gričih, ki bo 25. septembra.

Novogoriški prireditelji vabijo, da se zgoraj navedenih pobud udeležijo (ali ogledajo) tudi športniki in rekreacijski tekmovalci iz zamejstva. Za podrobnejše informacije se lahko zainteresirani iz zamejstva obrnejo na urad ZSSDI v Gorici (Ulica Malta 2 — telefon 33-029).

Pestra dejavnost skirokarjev SK Devin

V nedejo je bilo v Arcu pri Tridentu promocijsko tekmovanje v skirokah, katerega se je udeležil tudi SK Devin. Med mlajšimi pionirji je Elio Iori osvojil 2. mesto, med mlajšimi mladinci pa Mitja Pernarčič 1. mesto, Ervin Iori 3. Rajko Zečević 6. in Miloš Susteršič 10. mesto. Na društveni lestvici je bil Devin v konkurenci 25 društev na 10. mestu. Že v nedeljo se bodo člani SK Devin udeležili tekmovanja v Vicenzi, ki je veljavno za državno prvenstvo.

● VIDEV — V okviru tisočletnice Vidma bo v soboto in nedeljo v tem mestu mednarodni namiznoteniški turnir, ki se ga bodo udeležile ekipe iz Avstrije, Slovenije in Italije. V nedeljo bo turnir za posameznike.

OBVESTILA

ŠD Polet

prereja v soboto, 10. in v nedeljo, 11. septembra, ob priliki 15-letnice ustanovitve, praznik v Prosvetnem domu na Opčinah. Za prijetno zabavo bo poskrbel ansambel Taims.

ŠD Polet — košarkarska sekcija

sporoča, da so se pričeli treningi za minihasket. Treninji bodo ob ponedeljkih in sredah.

SK Devin

vabi mlade smučarje in smučarke naj se udeležijo predsmučarske telovadbe, ki bo na občinskem športnem igrišču v Nabrežini vsak ponedeljek od 16.30 dalje začeni v ponedeljek, 12. t.m.

SK Devin

vabi člane in prijatelje kluba, da se udeležijo pohoda «Bazoviški junaki 1983», ki ga organizira SZ Sloga v nedeljo, 11. t.m. v Bazovici.

SPDT

vabi jutri, v petek, 9. septembra, vse svoje alpiniste, člane in simpatizirje, da se udeležijo pozdravnega večera ob odhodu v Himalajo slovenske odprave «Anapurna 83», katere se udeležujeta tudi zamejska alpinista Igor Škamperle in Lucijan Cergol. Na sporedu bo med drugim prikaz diapozitivov obeh alpinistov odprave in skromna zakuska. Večer bo v gostilni «Pri vodnjaku» na Jezeru (gostilna s teraso nad Glinščico) ob 20. uri. Vabljeni!

Pred pričetkom nogometnih amaterskih prvenstev

Beneške enajsterice računajo na solidne uvrstitve

Nogometna amaterska prvenstva so pred durmi. To vsekakor velja tudi za moštva in Beneške Slovenije, ki bodo letos igrala v 1., 2. in 3. amaterski ligi. Pred pričetkom tekmovanj smo želeli poizvedeti več o nogometnih podrobnostih iz Benečije. Še posebej nas zanimajo nogometne ekipe iz Nediskih dolin. Zatorej smo se povezali s predstavnikom dveh tamkajšnjih društev, ki od blizu sledita nogometnemu dogajanju v teh krajih.

Peter Zuanella, podpredsednik pri športnem društvu Savognese iz Sovodnjah: «Tudi letos bo več ekip nastopilo v raznih prvenstvih: Val Natisona bo po lanskem izpadu iz promocijske lige nastopil v prvi amaterski kategoriji, z namenom, da se ponovno vrne v višjo ligo. V drugi kategoriji pa bosta igrala Savognese iz Sovodnjah in Audace iz St. Lenarta; tema pa lahko prištejemo še ekipe iz sosednjih, obrobni krajev: Caglianese, Faedese in Torreonese. V tej ligi bo torej veliko derbijev, kar bo vsekakor privabilo ob rob posameznih igrišč veliko število ljubiteljev te športne panoge. V tretji kategoriji pa bo nastopila ekipa Pulfero iz Podbonesca. Prav gotovo pa je na narodnostno mešanem področju videmske pokrajine še mnogo ekip, ki bodo nastopale v raznih amaterskih kategorijah. (Val Resia iz Rezijske, nato v Terski in Kanalski dolini).»

Vpr.: «Omejimo se na ekipe iz Nediskih dolin. Povej nam, katere možnosti imajo te ekipe v raznih prvenstvih, ali nastopajo z domačimi igralci in kot zadnje, kako gledajo ta društva na narodnostno vprašanje?»

Odg.: «Glede možnosti mislim, da vsi startajo na zlato sredino» lestvice. Glede nastopajočih igralcev pa nekatere ekipe igrajo z večjim številom

domačinov, druge pa z manjšim. Mislim, da je nogomet povsod enak s svojim kupoprodajnim sistemom, zato tudi k nam prihajajo igralci iz čedadskega področja in obratno. Pri Savogneseju pa dajemo postopno prednost domačim igralcem, kot tujec pa bo tudi letos igral z nami Zarko Rot iz Kobarida. Glede narodnostnega vprašanja pa je v glavnem odvisno od posameznikov. Načelno so društva apolitična... Nekatera društva, med katerimi je tudi naše, so vzpostavila stike z društvi s Tolminkskega ter si tudi želijo stike s slovenskimi nogometnimi društvi s Tržaškega in Goriškega.»

Dino Gorenza, tajnik športnega društva iz Podbonesca: «Naša ekipa iz Podbonesca bo brez večjih ciljev nastopila v tretji amaterski ligi. Z letošnjo sezono razpolagamo končno tudi z novim domačim nogometnim igriščem, čeprav ga moramo še delno dokončati. To je vsekakor pomembna pridobitev za našo občino in celotno tukajšnjo športno dejavnost. Na tej osnovi bomo namreč lahko resneje programirali našo dejavnost in čez nekaj sezon tudi napredovali v višje lige. V naši ekipi pa bodo v glavnem nastopili domači igralci; primerno bi bilo, da bi se povezali z raznimi nogometnimi ekipami s Tržaškega in Goriškega ter tako vzpostavili dolgoročno

sodelovanje. Prvi koraki v tej smeri so bili že storjeni, v bodoče pa jih bo potrebno konkretizirati.» (ik)

Seja predstavnikov združenih društev

Iva Konovelu so se sestali odborniki in trenerji štirih naših odbojarskih društev s Tržaškega (Bor, Breg, Kontovel in Sokol), ki so se dogovorili za sodelovanje na področju ženske odbojke.

Sestanek je bil zelo ploden in konstruktiven. Vsi so soglašali, da je v sedanjih razmerah pot združevanja najprimernejša oblika sodelovanja, hkrati pa so poudarili, da je treba to sodelovanje še okrepiti in razširiti. Najprej so preučili položaj obeh združenih ekip (članske in mladinske) ter definirali igralni kader za vsa posamezna društva.

Sledila je poglobljena razprava o tem, kako bi okrepili delovanje na mladinskem področju. Iz razprave so izšli nekateri predlogi, ki jih bodo društva iznesla na ravni odbojarske komisije pri ZSSDI.

Ob koncu so tudi sklenili, da bodo sestavili skupen dokument, v katerem bodo tudi nakazali smernice za bodoče sodelovanje.

Vsesplošno uspele priprave Sloginih igralk in igralcev

Športno združenje Sloga se je začelo pripravljati na bližajočo sezono z desetdnevnimi pripravami, ki so bile v zadnjih dneh avgusta na Ravnah na Koroškem. V to koroško mesto, ki je pravi center slovenske odbojke, saj je dalo že cele generacije odličnih igralcev in igralk, je s svojimi trenerji odpovala večja skupina slogašev. Priprav so se namreč udeležili mladi odbojkarji prve ekipe in pa igralke prvih dveh Sloginih postav. Pogoji za delo so bili naravnost idealni. Domači fužinar, ki je s Slogo pobraten že tri leta, je našim športnikom dal na razpolago svoje res lepe športne objekte, tako da so vse tri ekipe lahko istočasno vadile dvakrat dnevno. Bazen in lepa okolica, primerna za sprehode, sta seveda še pripomogla k dobremu vzdušju med udeleženci priprav. Prav vsi igralci in igralko so vidno napredovali. Prva ekipa, ki bo prihodnji mesec začela z nastopi v ženski C-1 ligi, je vabila tehniko in taktiko, mlajša dekleta in fante pa so pili osebno tehniko. Vsi so vložili v delo veliko zagrinost in so po mnenju trenerjev Drasiča, Miliča, Peterlija in De Waldesteina izpolnili prič-

kovanja. Delo in vloženi trud bi se morala tako med prvenstvi obrestovati, prav gotovo pa je bistvene važnosti tudi to, da so se mladi bolje spoznali in tako ustvarjali v ekipah homogeno vzdušje. (Inka)

● MEDCELINSKI KOŠARKARSKI POKAL. Objavili so spored medcelinskega košarkarskega pokala, ki bo od 20. do 24. septembra v Buenos Airesu. Na tem turnirju bosta nastopili tudi italijanski moštvi Forda iz Cantùja in Simaca iz Milana. V prvem kolu (20.9.) bo Ford igral proti Penarolu (Urugvaj), Simac pa proti Monte Libanu. Tretja tekma pa bo Obras Sanitarias (Argentina) — Oregon State (ZDA). Letos na tem tekmovanju ne bo jugoslovanskega predstavnika.

● VSE KAZE, da bo zahodnonemška avtomobilska hiša BMW prihodnje leto odstopila timu formule ena Arrow su svoje štiricilindrske motorje turbo. Sušlja se tudi, da se bo sedanji pilot Brabhama Riccardo Patrese vrnil k Arrowsu, s katerim je začel svojo kariero v formuli ena.

Iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

SPDT prireja to nedeljo, 11. septembra, avtobusni izlet k Belopeškim jezerom. Za «turiste» bo na razpolago lep enourni sprehod do kočice Zachi, planinci pa se bodo podali na enega najbolj razglednih vrhov Zahodnih Julijcev, na Visoko Ponco (2274 metrov). Za izlet je predvideno tri ure hoje. Izlet je primeren za vse, saj je kraj lep, razgleden, možni pa so vsestranski lažji in težji «sprehodi». Vpisovanje je možno še danes in jutri na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2, tel. 767304).

Odhod izletnikov bo ob 6. uri iz pred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano) in otvoritvenega programa bomo še javili.

Slovenska odprava na Anapurno I

Čez teden dni se bo odpravila na pot alpinistična odprava «Anapurna 83», katere se prvič udeležujeta tudi dva zamejska alpinista. V odpravi «Anapurna 83», katere naslov bo Mountain Travel, PO Box 170, Katmandu, Nepal — YU Expedition «Anapurna I», bo sedem članov. Vodja je Andrej

Štremfelj iz AO Kranj, ki je letos diplomiral na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani in ima za seboj že dva osemstisočaka — Gašerbrum I in Mount Everest, da ne naštevamo njegovih drugih dosežkov. Tudi Janez Benkovič — Beni iz AO Kamnik je nedavno diplomiral na FTK in v svojo knjigo vzponov je vpisal že prenekatero ekstremno turo. Tržičan Borut Bergant je prvina dvema enak po poklicni usmeritvi (učitelj telesne vzgoje na osnovni šoli) in tudi po alpinistični aktivnosti. Bogdan Biščak je kot diplomirani pravnik zaposlen v Postojni, zadnje čase pa ima vse več prostih ponovitev. Lucijan Cergol, Tržičan in član AO SPDT, je v zamejstvu vsem dobro znan, za seboj pa ima že tudi himalajsko odpravo. Plezal je tudi v Andih, opravil pa je že več prvih smeri v Ospu. Matevž Lenarčič je načelnik AO Trbovlje, po študijski usmeritvi biolog in je bil član prve jugoslovanske naveze, ki se je skušala v stenah Fitz Roya v Patagoniji. Igor Škamperle je član SPDT in AO Postojna, s katerimi je pretežno plezal. Igor je študent Fakultete za telesno kulturo v Ljubljani. Odličen plezalec se je že izkazal v Andih in v Yosemiteh. Kot je že

znano, odpravo organizira Planinska zveza Slovenije, oziroma komisija za tuja gorstva PZS in Slovensko planinsko društvo iz Trsta, kot pripravo na slavo ob 80. obletnici ustanovitve društva. Odprava bo šla na pot v torek, 13. septembra, Lucijan Cergol pa se jim bo pridružil teden kasneje. Odhod bo na zagrebškem letališču, od koder bo letalo poletelo v Pariz, potem pa v New Delhi in v Katmandu. Iz glavnega mesta Nepala se bodo z avtobusom odpeljali v Pokhara, potem pa jih čaka teden dni peščenja do baze (4200 metrov). Z njimi bo po načrtih hodilo 120—150 nosačev. V domovini jih lahko pričakujemo šele konec novembra.

Ob priložnosti odhoda naših alpinistov prireja Alpinistični odsek SPDT skromno slavo v gostilni «Pri vodnjaku» v Jezeru (to je gostilna, ki ima teraso s pogledom na Glinščico). Slavo se bo začelo ob 20. uri. Na sporedu bo poleg več ali manj uradnih pozdravnih prikaz diapozitivov obeh članov SPDT odprave «Anapurna 83» Lucijana Cergola in Igorja Škamperle. Na koncu bo še skromna zakuska. Vabljeni so vsi alpinisti, člani in simpatizerji SPDT. (D. J.)

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglasni - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZIT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Medtem ko se tla še niso umirila Pozzuoli odločno zahteva bolj učinkovito ukrepanje

NEAPELJ — Že od nedelje, ko je Pozzuoli in bližnje kraje ponovno zajel dokaj močan potresni sunek, trajajo v kampanjskem mestu protestne manifestacije. Ljudje izražajo svoj srd nad malomarnostjo oblasti na najrazličnejše načine; nekateri so zasedli javne prostore, urade in šolska poslopja, drugi so se naselili po bližnjih kampih, da zdaj tam kar mrgoli šotorov, spet tretji so se vselili v poletne hišice premožnih turistov, ki so sedaj zaradi pojave dviganja zemlje raje ostali doma.

Karabinjerji in policija so zaradi tega že večkrat posegli. Ljudje pa jih nikakor nečejo poslušati, saj je vsakršno nagovarjanje, naj se vrnejo domov, bob ob steno. Dokaj nenavadne protestne akcije pa niso nerazum-

ljive, saj niso razen številnih besed in oblub prebivalci Pozzuolija bili deležni konkretnije oskrbe.

Počitnice so prav gotovo eden izmed vzrokov, da ni prišlo do takojšnjih ukrepov. Poleti je namreč vsako delovanje tako politično kot upravne narave popolnoma paralizirano. Končno pa se je v torek zvečer le zbral deželni odbor Kampanije in poveril ekipi izvedencev nalogo, da pregleda stanje poškodovanih poslopij; potapljači pa bi morali medtem ugotoviti, kakšno je stanje morskega dna, ki se je zaradi bradisizma že precej dvignilo. Odborniki so razpravljali tudi o popravilnih delih in ugotovili, da bo za to potrebnih 8 milijard lir. 3 milijarde je že nakazalo ministrstvo za javno zaščito.

Novi namigi na Dianino nosečnost

LONDON — Ugibanja oči morebitne nove nosečnosti popularne angleške «lady D», ki že nekaj mesecev polnijo stolpce britanskega bulvarnega časopisja, so v zadnjih dneh znova stopila v ospredje. Razlog pa tokrat ni v princesinem odeljenem pasu, pač pa v preprostem dejstvu, da je Diana nenapovedano prekinila svoje počitnice v Walesu in se vrnila v London prav v času, ko je po dvotedenskem dopustu znova začel ordinirati njen zasebni ginekolog, dr. George Pinker.

Golo naključje ali utemeljeno sklepanje? Popularni britanski tisk zavede ni globlje raziskal, v potrdilo Dianine nosečnosti mu zadostuje že to, da v buckinghamski palači niso hoteli zanikati. Princesa je s svojim kraljevskim soprogom Charlesom Britancem sicer že zagotovila prestolonaslednika, ki ima komaj nekaj več kot leto, očitno pa to njenim podanikom ne zadostuje.

Na sliki (Telefoto AP): princesa Diana na londonskem letališču.

Punki, modsi in rockersi od jutri v Rimu Prireditev «I love you, fuck you»

RIM — Kaj se dogaja z modsi, rockersi in punki? Kako so nastali in kdo so njihovi «dediči»? Ali je šlo zares za neko modo, ki je ponovno vzkli na podlagi najrazličnejših revivalov iz šestdesetih let? Ali pa ima globlje, usodnejše korenine?

Na vsa ta vprašanja bodo skušali odgovoriti na nekem srečanju vseh teh skupin, ki se bo začelo jutri v Rimu in bo trajalo do 13. tega meseca. Prizorišče srečanja bo bivša rimska klavnica, organizator pa je ustanova ARCI. Neki predstavnik te ustanove je dejal: «Za nas nima smisla govoriti o mladinskih «bandah», kot se je to pravilo deset ali dvajset let od tega. Če so punki takrat nastali in se ohranili še danes, ne gre tega pripisati želji po

ustanovitvi neke skupine, ampak je znak nekaterih očitnih sprememb v družbi in kulturi. Zato je treba področje te mladinske kulture (nasilje nas ne zanima) obravnavati prav v smislu novih signalov, ki lahko radikalno spremenijo način življenja in mišljenja mladine celotnega zahodnega sveta in ne samo tega».

Tako se bo v sedmih dneh, kolikor bo trajala manifestacija, poleg vsega drugega predvsem razpravljalo. Sama prireditev pa nosi provokativen naslov «I love you, fuck you! Mladinske bande? No, thanks». V Rim bodo prišli udeleženci iz vse Italije, iz ZDA, Velike Britanije, Nizozemske, Francije, ZRN, Španije, Švedske in Jugoslavije. Prišli bodo umetniki, popevkarji, novinarji, kri-

tiki in znanstveniki, ki so se ubadali s preučevanjem mladinskih gibanj. Skratka, šlo bo za dovolj širok prikaz vsega tistega, kar je nastajalo in še nastaja na področju novih mladinskih usmeritev in poti.

Udeleženci rimske manifestacije bodo lahko «občudovali» tudi že prave posebnosti in redkosti, kot je na primer videokaseta Takedomoonov v koncertu (te kasete se več ne dobijo na tržišču), šlo bo za koncerte v živo, ki jih bodo izvajale sicer manj znane glasbene skupine, ki pa so avtentičen odraz svobodnega in neodvisnega ustvarjanja, daleč od krogov komercialnega sveta. Poleg teh «neznancev» pa se bodo predstavile tudi slavne grupe, kot je na primer «Die Toten Hosen».

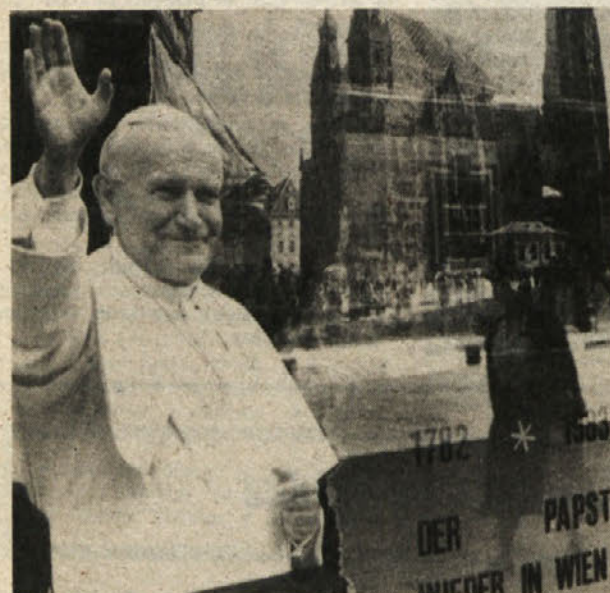
Osem mesecev je bil v rokah ugrabiteljev

CATANZARO — Osem mesecev je bil v rokah ugrabiteljev in končno je včeraj spet zagledal luč sonca. Zgodilo se je 23-letnemu rimskemu študentu arhitekture Fabriziou Maiottiju, sinu petičnega trgovca z marmorjem, ki so ga neznanci ugrabili prav pred domom 31. januarja letos. Napadli so ga, ko je bil še v avtomobilu, prevrnili «127» in ga najbrž takoj odvedli v še neznan kraj v Kalabrijo, kjer je mladenič vseh osem mesecev preživel svoj zapor.

Pogajanja za izplačilo «odškodnine» so bila zelo dolga in se še ne ve, koliko je stala svoboda Maiottija. Marsikdo pripominja, da se vsota suka okrog milijarde lir in so jo starši Fabrizia izplačali v ponedeljek v nekem tajnem kraju v Kalabriji.

Ugrabitelji so mladeniča (24 ur potem, ko so prejeli denar) izpustili par sto metrov od avtoceste pri kraju San Mango. Zvezan je bil, a se je kmalu rešil vezi in prosil za pomoč nekega kamionista, ki ga je popeljal do bližnjega naselja. Od tu so obvestili starše in policijo, že včeraj pa je bil Fabrizio Maiotti na poti v Rim, kjer ga bo danes zaslísal preiskovalni sodnik. Njegovo zdravstveno stanje je dobro, čeprav je sam mladenič pripovedoval, da je bil kar vseh osem mesecev privezan z verigo na posteljo.

Dunaj pričakuje papeža

V pričakovanju papeževega obiska so številne trgovine na Dunaju izpostavile lepake s podobo Janeza Pavla II (AP)

Razstava italijanskih noš na Reki

REKA — V ponedeljek zvečer so v reškem Pomorskem pokrajinskem muzeju odprli razstavo italijanskega tradicionalnega nakita in narodnih noš. Razstava, ki bo odprta do 20. tega meseca, je sad sodelovanja italijanske ambasade v Beogradu in komisije za kulturno sodelovanje s tujino pri SR Hrvatski. Na razstavi, ki jo je pripravil rimski «Narodni muzej ljudske umetnosti in običajev», je 615 primerov nakita in 16 tipičnih italijanskih noš.

Krvavi «dolgi vikend»

NEW YORK — Z «dolгим vikendom» se je v ZDA v ponedeljek «uradno» končalo obdobje dopustov in počitnic. Veliki povratek je kot običajno zahteval velik krvni davek: v številnih nesrečah na ameriških cestah in avtocestah je 447 ljudi izgubilo življenje, več tisoč pa je bilo ranjenih.

Ceprav je bil obračun «dolgega vikenda» zelo hud, pa vendarle ni presegel še bolj pesimističnih predvidevanj prometne policije, ki je napovedovala več kot 450 mrtvih.

Za higieno bo skrbel «bagnotto»

RIM — Po dolgih letih pozabe bodo nekatera italijanska mesta spet imela na ulicah javna stranišča. Pobudo za namestitev stranišč je dalo eno največjih italijanskih gradbenih podjetij, ki je pred nekaj dnevi predstavilo rimskim upraviteljem in novinarjem «bagnotto», povsem avtomatizirano unisex stranišče, ki se odpre, ko človek vrže dvestotak v ključavnico. Ob vstopu uporabnika se «bagnotto» avtomatično zapre za 15 minut, vendar, če je po tem roku oseba še vedno v stranišču, posebna lučka opozarja morebitne druge uporabnike, da je toaletni prostor zaseden.

Karabinjerji presenetili skupino kamoristov na begu

NEAPELJ — Čisto po naključju je skupina karabinjerjev v Caivanu blizu Neaplja zalotila skupino kamoristov, ki so jih že dalj časa brez uspeha iskali, in jih po divjem streljanju spravila za zapahe.

Karabinjerji so pri svojem nadzornem obhodu družino presenetili v neki avtopralnici, v odgovor pa so nemudoma prejeli strele iz lovske puške in starih revolverjev. V streljanju je bil hudo ranjen Antonio Variale, medtem ko so preostali petim kamoristom karabinjerji natakili lisice. Gre za Giuseppea Granata, večkratnega morilca in roparja, ki se po krajšem «dopustu» ni več vrnil v kaznilnico, kjer je prestajal zaporno kazen. Cira Staraceja, prav tako večkratnega morilca, ki je letos maja pobegnil iz zapore, kjer je prestajal dosmrtno ječo, ter za tri brate Topa: Ottavia in Pasqualeja, ki sta že imela opraviti s sodstvom, ter Corrada, edinega, ki se ni kršil zakona.

Karabinjerji so v avtopralnici zaplenili lovsko puško, štiri pištole različnih kalibrov, brzostrelko, dvajset milijonov lir gotovine in pet visokokubičnih avtomobilov, katerih lastniki so bili mafijski pajdaši. Za ranjenega Varialeja so si zdravniki pridržali prognozo, medtem ko bodo drugi «ptički» zdaj prepevali za rešetkami, še pred pa seveda pred sodiščem.

N. V. Gogolj: Taras Buljba (49.)

riše: Željko Lordanić

